תקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26(א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), ולפי סעיפים 108 ו-109 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': סדרי דין כלליים בבית המשפט לענייני משפחה

סימן א': כללי

תחולת תקנות סדר הדין האזרחי

1. תקנות סדר הדין האזרחי יחולו על הליכים בבית משפט לענייני משפחה בשינויים המחויבים לפי העניין, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות אלה; בית המשפט רשאי לסטות מהוראות סדר הדין האזרחי ולנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק לפי סעיף 8 לחוק.

עקרונות יסוד

2. (א) בית המשפט לענייני משפחה אחראי על ניהול ההליך השיפוטי גם לשם צמצום ההתדיינות השיפוטית בין בעלי דין שהם בני משפחה במטרה להגיע לסיום הסכסוך ביניהם וכן ליישובו בדרכי שלום אם ניתן, ותוך התחשבות במכלול ההיבטים הקשורים לסכסוך המשפחתי.

(ב) בלי לגרוע מהוראות כל דין, בהליכים המתנהלים בין בני משפחה, טרם קבלת החלטה בעניינו של ילד, ישקול בית המשפט את טובתו של הילד, ובכלל זה את מכלול זכויותיו, צרכיו והאינטרסים שלו, וכן את רצונו בהתחשב בגילו ובכשריו המתפתחים.

הגדרות ופרשנות

3. בתקנות אלה –

"בית משפט" – בית משפט לענייני משפחה שהוקם לפי סעיף 2 לחוק, או בית משפט שלום כשהוא דן תובענות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה;

"הסכם בין-לאומי" – הסכם המנוי בתוספת השלישית;

"חוק ברית הזוגיות לחסרי דת" – חוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע-2010;

"חוק גיל הנישואין" – חוק גיל הנישואין, התש"י-1950;

"חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות" – חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;

"חוק השמות" – חוק השמות, התשט"ז-1956;

"החוק להסדר התדיינויות" – החוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, התשע"ה-2014;

"חוק למניעת אלימות במשפחה" – חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991;

"חוק מרשם אוכלוסין" – חוק מרשם אוכלוסין, התשכ"ה-1965;

"חוק קביעת גיל" – חוק קביעת גיל, התשכ"ד-1963;

"עובד יחידת הסיוע" לעניין פרק ב' – עובד סוציאלי מיחידת הסיוע שליד בית המשפט לענייני משפחה, שעבר הכשרה לשמיעת ילדים בבית המשפט;

"פסול דין" – כמשמעותו בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;

"צו ההקמה" – צו בית המשפט לענייני משפחה (הקמת יחידות סיוע, דרכי פעולתן וסדרי עבודתן), התשנ"ו-1996;

"קטין" – כמשמעותו בסעיף 3 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;

"רשות מרכזית" – גוף שהוסמך לצורך ביצוע הסכם בין-לאומי;

"תביעה למזונות" – תביעה לפי חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט-1959, לרבות תביעה לפי סעיפים 2(א) או 3(א) שבו;

"תובענה" – לרבות בקשה המוגשת לבית משפט כהליך עיקרי;

"תצהיר" – לרבות תצהיר שאישר נציג רשות מרכזית לצורך ביצוע הסכם בין-לאומי;

"תקנות אכיפת פסקי חוץ" – תקנות סדר הדין האזרחי (אכיפת פסקי חוץ), התשמ"ד-1984;

"תקנות הירושה" – תקנות הירושה, התשנ"ח-1998;

"תקנות סדר הדין האזרחי" – תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.

תחולת הוראות על תובענות בענייני משפחה

4. (א) פרק זה יחול על תובענות הנדונות בבית המשפט אם אינן סותרות את פרקים ב' עד י' או חיקוק אחר.

(ב) תובענה בעניין קטין שהוגשה לבית משפט לנוער לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 (להלן בתקנה זו – חוק הנוער), והועברה לבית משפט לענייני משפחה לפי סעיף 6 לחוק, יחולו לגביה סדרי הדין שנקבעו לעניין חוק הנוער; ואולם אם בית המשפט ידון בתובענה האמורה יחד עם תובענה נוספת שבסמכותו, רשאי בית המשפט להחיל את סדרי הדין מתוך תקנות אלה באותו הדיון, מטעמים מיוחדים שיירשמו, אם ראה כי הדבר נדרש בשל הדיון המשותף בתובענות.

(ג) תקנות אלה יחולו גם על תובענות לאכיפת פסק חוץ בענייני משפחה לפי חוק אכיפת פסקי חוץ, התשי"ח-1958, כל עוד לא נקבעו הוראות אחרות בעניינן בחוק האמור או בתקנות לפיו.

(ד) על אף האמור בתקנות אלה, על כתב טענות שהוגש לפי הסכם בין-לאומי יחולו ההוראות האלה:

(1) תחול תקנה 354 לתקנות אכיפת פסקי חוץ, ואולם המבקש יהיה רשאי לצרף העתק מפסק החוץ שאישרה רשות מרכזית לפי הסכם בין-לאומי ולא תחול תקנה 354 לתקנות

אכיפת פסקי חוץ;

(2) תחול תקנה 355 לתקנות אכיפת פסקי חוץ, ואולם המבקש יהיה רשאי להגיש לבית המשפט גם תרגום פסק החוץ לשפה העברית שאישרה רשות מרכזית לפי הסכם בין-לאומי;

(3) צירפה הרשות המרכזית בישראל לפי הסכם בין-לאומי, לכתב הטענות כאמור תעודות חוץ שאישרה הרשות המרכזית של המדינה הזרה – ייחשבו התעודות מאומתות ולא יידרש אימות נוסף.

סמכות כללית של בית המשפט

5. (א) נקבע בתקנות אלה או בסדרי דין אחרים, זמן לעשיית דבר או להימנע מעשיית דבר, יחול האמור כל עוד בית המשפט לא הורה אחרת מטעמים מיוחדים.

(ב) מועד שהורה עליו בית המשפט לעשיית דבר שבסדרי הדין או שבנוהג, רשאי הוא לפי שיקול דעתו, ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריכו מזמן לזמן או מטעמים מיוחדים שירשמו אף לקצרו.

סימן ב': סמכות מקומית

מקום שיפוט

6. (א) תובענה ראשונה בענייני משפחה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדיהם תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגוריהם המשותף, ואם אין להם מקום מגורים משותף – מקום מגוריהם המשותף האחרון בישראל, ובלבד שאחד הצדדים עדיין מתגורר באותו מקום מגורים; ואולם אם התובענה בעניינו של קטין, רשאי בית המשפט להורות על העברת הדיון בתובענה ובתיקים נוספים בין אותם צדדים, לבית משפט במקום אחר.

(ב) תובענה אחרת בענייני משפחה, לרבות תובענה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדיהם שלא נקבע לה מקום שיפוט לפי תקנת משנה (א), תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגורי התובע; תובענה הכוללת כמה תובעים, תוגש לבית משפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגורי אחד מהם.

(ג) אם מקום מגורים כאמור בתקנת משנה (א) או (ב) באזור כמשמעותו בתוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשכ"ז-1967, יראו כבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום המגורים, את בית המשפט שתחום שיפוטו הוא הקרוב לאותו מקום מגורים.

(ד) תובענה חדשה נוספת בענייני משפחה תוגש לאותו בית משפט לענייני משפחה שדן בתובענה קודמת בין הצדדים, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת כאמור? בסעיף 6(ד) לחוק; החל בית משפט לדון בתובענה חדשה בענייני משפחה בלא שניתנה הוראה בעניין לפי סעיף 6(ד) לחוק, ונוכח לדעת כי בית משפט אחר דן בתובענה קודמת בעניינם, בין שהסתיים בה הדיון ובין שהיא עדיין תלויה ועומדת, יעביר את התובענה לאותו בית משפט שימשיך לדון בה מהשלב שאליו הגיע בית המשפט שהעבירה, אלא אם כן מצא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי לשם בירור התובענה עליו לדון בה כאילו לכתחילה הובאה לפניו.

(ה) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי בית המשפט לדון בתובענה שהגישה אישה השוהה במקלט או אדם שהוצא צו הגנה להגנתו, אם ראה לנכון לעשות כן מטעמים שיירשמו, אף אם מקום המגורים המשותף לא נמצא באזור השיפוט; בתקנת משנה זו –

"מקלט" – מקלט לנשים מוכות כהגדרתו בסעיף 7(ג)(5) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954;

"צו הגנה" – צו לפי חוק למניעת אלימות במשפחה.

מקום שיפוט במקומות אחרים

7. תובענה שאין לה מקום שיפוט מתאים לפי תקנות אלה או לפי חיקוק אחר, תוגש לבית המשפט המוסמך בתל אביב.

העברה לבית משפט

8. נשיא בית משפט שלום או סגן נשיא בית משפט לענייני משפחה, רשאי להורות שתובענה תועבר לבית משפט אחר, אם סבר שבנסיבות העניין מוטב כי הדיון יתקיים בבית משפט אחר, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

סימן ג': כתבי טענות ומסמכים

פתיחת תיק

9. (א) הוגשה תובענה בין בני זוג או הורים וילדיהם וקיימת תובענה קודמת ביניהם, יצוין מועד הגשתה ויקושר התיק לתובענה הקודמת; התובענה תנותב לאותו שופט אלא אם כן הורה נשיא בית משפט השלום או סגן הנשיא לענייני משפחה, אחרת.

(ב) הוגשו כמה תובענות בין אותם בעלי דין, שאינם בני משפחה הנזכרים בתקנת משנה (א), יקושרו אף הן לתובענות קודמות כאמור בתקנת משנה (א) וינותבו לאותו שופט אלא אם כן הורה נשיא בית משפט השלום או סגן הנשיא לענייני משפחה, אחרת.

(ג) בתובענה חדשה נוספת בין בעלי דין האמורים בתקנות משנה (א) או (ב), יציין מביא ההליך את מספרם של התיקים האחרים בבית המשפט שבו נדונות התובענות הקודמות.

(ד) תובענה שכנגד או הודעת צד ג' תוגש בתיק נפרד ויצוין בה מספר התובענה שבשלה מוגשת התובענה או ההודעה, והיא תקושר לתובענה זו.

כתבי טענות – כללי

10. על כתבי טענות המוגשים לבית המשפט, יחולו הוראות סימן א' וסימן ד' בפרק ג' לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי, החלות על כתבי טענות המוגשים לבית משפט שלום, בשינויים המחויבים, אלא אם כן נקבע אחרת בסימן זה.

כתב תביעה

11. (א) תובענה תיפתח במסירת כתב תביעה לבית המשפט; כתב התביעה יכלול הזמנת הנתבע לדין ערוכה לפי טופס 1 או טופס 2 שבתוספת הראשונה, לפי העניין.

(ב) נוסף על האמור בתקנה 10 –

(1) אם הורה או אפוטרופסו של קטין, הגיש את התובענה בעניין קטין – יירשם בחלקו הראשון של כתב התביעה כי התביעה היא "בעניין קטין", תוך ציון פרטי הקטין לרבות תאריך לידה ומספר זהות; שמות הוריו או אפוטרופסיו ובעלי הדין האחרים יירשמו כתובעים או כנתבעים, לפי העניין, תוך ציון מעמדם המשפטי כלפי הקטין;

(2) תובענה עצמאית של קטין לפי סעיף 3(ד) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, תהיה ערוכה לפי טופס 2א בתוספת הראשונה ויצוין בו גם שמם של ידיד קרוב או אפוטרופוס לדין, אם התובענה הוגשה באמצעותם;

(3) אם התביעה היא למזונות בעד כמה תובעים, יפורטו בכתב התביעה צרכיו של כל תובע בנפרד.

הרצאת פרטים

12. (א) לתובענה בין בני זוג לרבות אישור הסכם ביניהם, יצורף טופס הרצאת פרטים לפי טופס 3 שבתוספת הראשונה, אלא אם כן התובענה הוגשה יחד עם תובענה אחרת, שלה צורף טופס כאמור.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), לכתב תביעה למזונות –

(1) תצורף הרצאת פרטים לפי טופס 4 שבתוספת הראשונה, אם הדבר מתאים לעניין; הגיש הורה תביעה למזונות קטין, יצרף ההורה להרצאת הפרטים פירוט של הכנסותיו בשנים עשר החודשים שקדמו להגשת התביעה, וכן פירוט על השווי הכספי המשוער של נכסיו;

(2) בעל דין שלא מסר פרט בהרצאת הפרטים והפרט הוא בתחום ידיעתו האישית, יראוהו כמי שמודה בפרט שמסר בעל הדין שכנגד בעניין הנדון, ולעניין זה לא די בהכחשה סתמית;

(3) בעל דין שלא צירף להרצאת הפרטים מסמך שהיה עליו לצרפו, יראוהו כמי שלא מסר פרטים הנוגעים לתוכן המסמך, והוא לא יורשה להביא ראיות לפרטים אלה אלא אם כן בית המשפט התיר לו, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לצרף את המסמך לאחר הגשת כתבי טענותיו;

(4) פרטים שאינם בתחום ידיעתו האישית של בעל דין, יצהיר עליהם שהם נכונים לפי מיטב אמונתו, בציון היסוד לאמונתו, ואם אין בידו לעשות כן – יציין את הסיבה לכך;

(5) על אף האמור בתקנה זו, רשאי בית המשפט, אם ראה שבעל דין אינו מקיים הוראה מהוראות פרק זה, למחוק את כתב הטענות שלו או לצוות עליו לקיים את ההוראה בתוך זמן שיורה.

הגשת כתב הגנה

13. (א) כתב הגנה יוגש בתוך 30 ימים לאחר המצאת כתב התביעה לידי הנתבע.

(ב) בתביעה למזונות, לכתב ההגנה תצורף הרצאת פרטים לפי טופס 4 שבתוספת הראשונה.

כתבי טענות נוספים

14. (א) לאחר הגשת כתב הגנה לא יוגש כתב טענות נוסף אלא ברשות בית המשפט ולפי הוראותיו.

(ב) ניתנה רשות בית משפט להגשת כתב תביעה שכנגד, יחול סימן ב' בפרק ג' לחלק ב' בתקנות סדר הדין האזרחי, ואולם כתב הגנה שכנגד יוגש בתוך 30 ימים.

(ג) ניתנה רשות בית משפט להגשת הודעת צד שלישי, יחול סימן ג' בפרק ג' לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי, ואולם צד שלישי יגיש כתב הגנה בתוך 30 ימים מהיום שההודעה הומצאה לו.

(ד) אישר בית המשפט להגשת כתב טענות נוסף כאמור בתקנה זו, על כתב טענות זה יחולו שאר ההוראות שבפרק זה החלות על כתב טענות.

סעדים בשל תביעות שונות

15. (א) תובענה בשל כל אחד מהעניינים המפורטים להלן תוגש בתביעה נפרדת, יהיה מספר הסעדים באותו עניין אשר יהיה:

(1) תובענה כספית או רכושית, לרבות סעד הצהרתי, פירוק שיתוף בנכס וסעד לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973; התובע יאחד בתובענה זו את כל עילות התביעה והסעדים כלפי אותו נתבע בשל אותה מסכת עובדתית;

(2) תובענה למזונות ולמדור;

(3) תובענה בעניין קטין לרבות בקשה להסדר שנושאה זמני שהות, חינוך, הבטחת קשר בין קטין להורהו או קרוב משפחה אחר, יציאת קטין מהארץ, וכל תובענה אחרת בין הורים בעניין ילדם הקטין, לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;

(4) תובענה אחרת לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות;

(5) תובענה לאבהות או אימהות ובקשה לצו מידע גנטי לפי פרק ה1 לחוק מידע גנטי, התשס"א-2000;

(6) תובענה להחזרת קטין חטוף;

(7) תובענה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, ותובענה לפי חוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001;

(8) תובענה בעניין הכרזה על ילד כבר־אימוץ או למתן צו אימוץ;

(9) תובענה בעניין התרת נישואין;

(10) תובענה לפי סעיפים 2(7) ו־11 לחוק ברית הזוגיות לחסרי דת;

(11) תובענה לפי חוק גיל הנישואין;

(12) תובענה לעניין קביעת גיל;

(13) תובענה לשינוי שם, לפי חוק השמות;

(14) תובענה בענייני משפחה לפי חוק הבוררות, התשכ"ח-1968;

(15) תובענה לפי סעיף 19ה(ב) לחוק מרשם אוכלוסין;

(16) תובענה לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד הילוד), התשנ"ו-1996;

(17) תובענה לאכיפת פסק חוץ בענייני משפחה;

(18) ערעור על החלטת רשם;

(19) ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל;

(20) תובענה אחרת בענייני משפחה.

(א1) על אף האמור בתקנת משנה (א), תובענות בעניינים המפורטים בפסקה (5) או תובענות בעניינים המפורטים בפסקה (7), ניתן להגיש בתובענה נפרדת או בתובענה יחדיו.

(ב) בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיוזמתו, לדון במאוחד בכמה תובענות בעניינים המפורטים בתקנת משנה (א), אם סבר כי יש בכך כדי לייעל את ההליכים.

(ג) תובענה בענייני ירושה תוגש לפי תקנה 12 לתקנות הירושה.

אימות כתב טענות בתצהיר

16. (א) לכתבי הטענות שיוגשו יצורף תצהיר של כל אחד מבעלי הדין, שבו יאמת בעל הדין את העובדות שבכתב הטענות הידועות לו מידיעה אישית, אלא אם כן ביקש בעל הדין לפטור אותו מהגשת תצהיר ובית המשפט אישר זאת מטעמים מיוחדים שיירשמו; תצהיר כאמור יוגש לפי טופס 5 לתוספת הראשונה ותקנה 178(א) לתקנות סדר הדין האזרחי לא תחול על תצהיר זה.

(ב) בתביעה למזונות, יצורף תצהיר גם להרצאת הפרטים.

(ג) אם בעל דין הוא פסול דין, ייתן אפוטרופוסו את התצהיר לאימות העובדות הידועות לו מידיעה אישית; אם בעל דין הוא אדם שמונה לו אפוטרופוס והוא מסוגל להבין את משמעות התצהיר ותוצאותיו, בעל הדין רשאי לתת את התצהיר בעצמו אף אם מונה לו אפוטרופוס, וכן רשאי אפוטרופסו לתת תצהיר לאימות עובדות הידועות לו כאפוטרופוס מידיעה אישית;

בתקנת משנה זו, "אפוטרופוס" – לרבות מיופה כוח שמינה אדם בייפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקפו לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות.

(ד) אם בעל הדין קטין, ייתן את התצהיר אפוטרופסו או ידידו הקרוב אם הגיש תובענה בשם הקטין, לפי סעיף 3(ד) לחוק, ובלבד שהעובדות בכתב הטענות ידועות לו מידיעה אישית.

(ה) תצהיר שהוגש כאמור בתקנת משנה (א) לא יבוא במקום חקירה ראשית אלא אם כן בית המשפט הורה על כך, מטעמים שיירשמו.

(ו) ראה בית המשפט שנבצר מבעל דין לתת תצהיר או להיחקר על תצהירו, רשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להרשות לאדם אחר לתת תצהיר במקומו, ובלבד שאותו אדם יודע מתוך ידיעתו שלו את הפרטים הנוגעים לתובענה.

גילוי מסמכים מוקדם

17. (א) לכתב טענות יצרף בעל דין רשימה של כל המסמכים הנוגעים לעניינים השנויים במחלוקת בין הצדדים, בין שהם ברשותו ובין שאינם ברשותו.

(ב) בעל דין המגיש כתב טענות, יצרף העתק או תצלום של מסמך כאמור בתקנת משנה (א) המצוי ברשותו לכתב הטענות; אם מסמך כאמור אינו מצוי ברשותו, יציין בעל דין כאמור בתצהיר המאמת את כתב הטענות בידי מי, למיטב ידיעתו, הוא מצוי.

(ג) פרק ט' לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי לא יחול על תובענות בענייני משפחה; ואולם בית המשפט רשאי להרשות לבעל דין לשלוח שאלון לבעל דין אחר כאמור? בתקנה 56

לתקנות סדר הדין האזרחי; בית המשפט יורה את המועדים לעניין זה ותחול התקנה האמורה.

(ד) לא צירף בעל דין מסמך כאמור בתקנות משנה (א) או (ב), רשאי בית המשפט לתת צו לגילוי מסמכים ולפעול לפי תקנה 60 לתקנות סדר הדין האזרחי, בשינויים המחויבים.

בקשות בהליך

18. (א) תקנה 49 לתקנות סדר הדין האזרחי בעניין רשימת בקשות, תחול על תובענה שהוגשה לפי תקנה 15(א)(1) או (ג).

(ב) בקשת ביניים שתוגש במסגרת הליך משפטי, תוגש לבית המשפט בכתב ובה? יצוין סוג התובענה כמפורט בתקנה 15 שבמסגרתו הוגשה, ותאומת בתצהיר כאמור בתקנה 16.

(ב1) אם מונה אפוטרופוס לדין לקטין בהליך, שבמסגרתו הוגשה בקשת ביניים, יצורף האפוטרופוס לדין כמשיב לבקשה.

(ג) בתום הדיון בכל בקשה, רשאי בית המשפט לפסוק את הוצאות הבקשה ועל מי הן חלות, בלא קשר לתוצאות ההליך העיקרי.

הוראות נוספות

19. (א) בלי לגרוע מתקנה 33 לתקנות סדר הדין האזרחי, מסמך המנוי על רשימת המסמכים בתוספת השנייה יועבר לעיונו של שופט שיחליט גם בדבר קבלתו.

(ב) נוסף על האמור בתקנה 33 לתקנות סדר הדין האזרחי, מזכירות בית המשפט תקבל מסמך לרישום, ובלבד שמתקיימות בו גם הוראות תקנה 12(א) ו-(ב)(1) לתקנות אלה.

סימן ד': ניהול ההליך – הוראות כלליות

דיון מקדמי בתובענה כספית או רכושית

20. דיון מקדמי בין בעלי הדין כאמור בתקנות 34 עד 36 לתקנות סדר הדין האזרחי, יחול בתובענה שהוגשה לפי תקנה 15(א)(1) או (ג) בכפוף לתקנות 38 ו־39 לתקנות סדר הדין האזרחי.

ישיבת מהו"ת אזרחית

21. (א) על תובענה לפי תקנה 15(ג) או לפי תקנה 15(א)(1) שהחוק להסדר התדיינויות לא חל עליה, יחולו תקנות 37 עד 39 לתקנות סדר הדין האזרחי, אלא אם כן הורה בית המשפט שבנסיבות העניין לא נדרש לקיים ישיבת מהו"ת; תקנה זו תחול בשינויים המחויבים ובשינוי זה: הממונה כהגדרתו בתקנה 37(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, ימנה מגשר מהו"ת מתוך רשימת המגשרים בענייני משפחה כמשמעותה בתקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ח-2017, זולת במקרים חריגים שבהם נדרשת מומחיות מיוחדת של המגשר הקיימת רק ברשימת המגשרים שלא בענייני משפחה.

(ב) תקנה זו לא תחול על הליך שהוגש בהסכמת בעלי הדין, על תובענה לאכיפת הסכם או פסק דין, או על הליכי ביצוע לפי סעיף 7 לחוק.

קדם משפט

22. (א) על אף האמור בתקנה 61 לתקנות סדר הדין האזרחי, רשאי בית המשפט להורות כי בהליך שלפניו לא תתקיים ישיבת קדם משפט; הורה בית המשפט כאמור, יורה על סדרים

לניהול ההליך לרבות לעניין הגשת רשימת עדים ואופן דיון בבקשות בהליך.

(ב) האמור בתקנה 61(ג1) לתקנות סדר הדין האזרחי לא יחול על תובענות הנדונות בבית המשפט.

התייצבות בעלי דין

23. (א) בדיון בתובענה לרבות בקדם משפט, יתייצבו בעלי הדין זולת אם בית המשפט הורה אחרת; דין אי-התייצבות של בעל דין כדין אי-התייצבות לפי תקנה 75 לתקנות סדר הדין האזרחי.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על הליך שמתנהל לפי הסכם בין-לאומי, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

שינוי מועד דיון

24. תקנה 175א לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו בשינויים המחויבים, ובשינוי שלהלן: טעמים כגון קיום משא ומתן לפשרה או הליך גישור יכולים להוות, בכפוף לשיקול דעת בית המשפט, עילה מספקת לשינוי מועד דיון; הוראה זו לא תחול אם מצא בית המשפט שנעשה שימוש לרעה בעילה זו על ידי מי מבעלי הדין.

חוות דעת של מומחה בענייני משפחה

25. (א) בית המשפט רשאי, אף שלא בהסכמת בעלי הדין, למנות מומחה מטעמו, שיגיש לו חוות דעת בכתב בכל עניין הנוגע לענייני המשפחה; המומחה ייבחר מתוך רשימת המומחים, כמשמעותה בסעיף 4 לצו ההקמה; בבחירת המומחה ייוועץ בית המשפט עם בעלי הדין; לא הגיעו בעלי הדין לידי הסכמה בדבר מינוי מומחה מסוים, יבחר בית המשפט את המומחה; מיד עם קבלת המינוי, יצהיר המומחה על זיקות אישיות העשויות להיות לו בנוגע להליך, לבעלי הדין או לבית המשפט; ההצהרה תהיה ערוכה לפי? טופס 6 שבתוספת הראשונה ותומצא לבית המשפט ולבעלי הדין.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) בית המשפט רשאי למנות מומחה שלא מתוך רשימת המומחים, אם ראה כי המקצוע הנדרש של המומחה לא קיים ברשימת המומחים.

(ג) הורה בית המשפט על מינוי מומחה מטעמו, רשאי בעל דין להביא לפניו סוגי מסמכים הנוגעים לעניין לפי הוראות בית המשפט, בתוך ארבעה עשר ימים מיום מינויו.

(ד) המומחה יגיש לבית המשפט, בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום מינויו, את חוות דעתו, לפי הטופס שבתוספת הראשונה לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, ובו יציין את פרטיו של המומחה שעמו הוא התייעץ, כאמור בסעיף 4(ה) לצו ההקמה.

(ה) בעל דין רשאי להגיש למומחה שאלות הבהרה, בכתב, על חוות דעתו בתוך ארבעה עשר ימים מיום שקיבל את חוות הדעת, והמומחה ישיב על השאלות, בכתב, בתוך ארבעה עשר ימים מיום שקיבל את השאלות.

(ו) מומחה שמינה בית המשפט לא יוזמן להיחקר על חוות דעתו אלא ברשות בית המשפט, לאחר שהוגשה בקשה מנומקת לחקור אותו בתוך ארבעה עשר ימים מיום קבלת התשובות לשאלות ההבהרה, למעט אם הורה בית המשפט כי בעל הדין יהיה רשאי לחקור את המומחה גם אם לא הגיש שאלות הבהרה.

(ז) בית המשפט יורה מי מבעלי הדין יישא בתשלום שכרו של המומחה שנבחר כאמור בתקנת משנה (א), ורשאי הוא להורות כי אחדים מבעלי הדין או כולם יישאו בתשלום שכרו;

ואולם בתביעה נזיקית שהוגש בה כראיה פסק דין חלוט במשפט פלילי לפי סעיף 42א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, בשל ביצוע עבירת מין או עבירת אלימות כלפי בן משפחה, יטיל בית המשפט את תשלום שכרו והוצאותיו של המומחה שמינה בית המשפט על הנתבע שהורשע, זולת אם שוכנע מטעמים מיוחדים כי קיימת הצדקה להטלתם על בעלי הדין או על מי מהם, ויורה מה תהיה ההשתתפות של כל אחד מהם בהוצאות כאמור.

(ח) בעל דין לא יגיש חוות דעת של מומחה מטעמו אלא לאחר שבית המשפט בחן אם לתת החלטה לפי סעיף 8(ג) לחוק.

(ט) תקנה זו תחול גם על בית משפט הדן בערעור או בבקשת רשות לערער.

שכר טרחה של מומחה

26. (א) שכרו לשעה של מומחה שמינה בית המשפט יהיה השכר המצוין ברשימת המומחים לצד שמו.

(ב) השכר שיפסוק בית המשפט למומחה לא יעלה על שכרו לשעה, כאמור בתקנת משנה (א) כפול במספר השעות המרבי שנקבע בצו ההקמה, ולעניין פסיכיאטר ורופא אחר – השכר הכולל בעד חוות דעת המצוין ברשימת המומחים לצד שמו.

(ג) בית המשפט רשאי, בנסיבות מיוחדות ולפי בקשה בכתב ומראש של המומחה, להורות על שכר העולה על האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), ובלבד שלא יעלה על 150% של השכר האמור בתקנת משנה (ב), אלא בהסכמת הצדדים.

(ד) בית המשפט יחליט על שכר בעד חוות דעת מיוחדת של מומחה, שאינה מצוינת בצו ההקמה.

(ה) על מינוי מומחה לפי תקנות אלה, יחולו הוראות בדבר הפקדת הערובה להבטחת תשלום כאמור בתקנה 92(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי.

הזמנת עד מטעם בית המשפט

27. (א) נוסף על הוראות פרק י"ג לחלק ב' בתקנות סדר הדין האזרחי, בית המשפט רשאי להזמין עד מטעמו אם הוא סבור שעדותו דרושה לצורך בירור המשפט.

(ב) בית המשפט רשאי לחייב את בעלי הדין או מי מהם לשאת בתשלום הוצאותיו של עד שהוזמן כאמור בתקנת משנה (א).

קבלת עדות

28. (א) בית המשפט רשאי לקבל כראיה כל עדות שהובאה לפניו, אף אם אינה קבילה בבית משפט אחר.

(ב) בית המשפט יקבע את ממצאיו לפי הראיות המסתברות יותר.

(ג) תקנה זו לא תחול על תובענה לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965, שעילתה אינה סכסוך בתוך המשפחה.

קבלת מידע ממרשם האוכלוסין

29. (א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, מצא בית המשפט כי הדבר נדרש לצורך טיפול בבקשה, הוא רשאי מיוזמתו, או לבקשת צד, לתת צו המסמיך את המבקש לקבל מידע על כניסות ויציאות של בעל דין לתקופות שיורה ורשאי הוא להסמיך צד כאמור לצורך קבלת מידע על דבר הימצאותו של אדם בישראל במועד מסוים; בית המשפט יורה על קבלת מידע באמצעות טופס 7 שבתוספת הראשונה.

(ב) בלי לפגוע באמור בסעיפים 29 ו־30 לחוק מרשם האוכלוסין ובתקנות מרשם האוכלוסין (קבלת פרטי רישום של נרשם), התשל"ה-1975, מצא בית המשפט כי הדבר נדרש לצורך טיפול בבקשה, הוא רשאי מיוזמתו, או לבקשת צד, לתת צו המסמיך את המבקש לקבל מפקיד הרישום ידיעה בנוגע לרישום נוכחי במרשם האוכלוסין לגבי מי מהצדדים, וכן תעודת לידה, תעודת פטירה, או תמצית מן המרשם לגבי מי מהצדדים או לגבי מי שהתביעה בעניינו.

סימן ה': סעדים זמניים והוראות נוספות

תחולה

30. (א) פרק ט"ו לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי יחול על תובענות בענייני משפחה אם אינן סותרות סימן זה, בשינויים המחויבים ובשינויים שלהלן.

(ב) תקנות אלה יחולו גם על הליכים לפי חוק להסדר התדיינויות, כל עוד לא נקבעו הוראות אחרות בעניינם בחוק האמור או בתקנות לפיו.

מטרת הסעד הזמני

31. מטרת הסעד הזמני יהיה כאמור בתקנה 94 לתקנות סדר הדין האזרחי; ואולם מטרתו של סעד זמני לפי תקנה 15(א)(2) שעניינו מזונות זמניים לקטין, או סעד זמני לפי תקנה 15(3) שעניינו זמני שהות זמניים, או סעד זמני אחר בעניין קטין לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות היא להבטיח את טובתו של הקטין, את צרכיו ואת מימוש האחריות ההורית בתקופה הזמנית; סעד זמני שעניינו מזונות זמניים לאדם בגיר – מטרתו להבטיח את צרכיו של אותו אדם, לפי הדין החל בעניין.

התחייבות עצמית וערובה

32. (א) על סעדים זמניים תחול תקנה 96 לתקנות סדר הדין האזרחי.

(ב) בית משפט הדן בבקשה לפי תקנה 15(א)(2) שעניינו מזונות זמניים לקטין, או סעד זמני לפי תקנה 15(3) שעניינו זמני שהות זמניים, או סעד זמני אחר בעניין קטין לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, רשאי להורות על הגשת התחייבות עצמית או הפקדת ערובה, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין.

(ג) המבקש בקשה לצו עיכוב יציאה מהארץ במעמד צד אחד בתביעה למזונות או בקשה לצו עיכוב יציאה מהארץ נגד קטין לפי תקנה 35(ב), פטור מהפקדת ערובה, זולת אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים שיירשמו.

מזונות זמניים

33. (א) בעל דין שהגיש תביעה למזונות ומבקש שיפסקו לו מזונות זמניים יגיש בקשה לפסיקת מזונות זמניים (להלן בתקנה זו – הבקשה); בבקשה יפרט המבקש את טיעוניו, ויצרף תצהיר שבו יאמת את העובדות שביסוד הבקשה וכן האסמכתאות לבקשה.

(ב) בקשה למזונות זמניים תוגש כבקשה לסעד ביניים, תצורף לתובענה שלגביה הוגשה, ותחול עליה תקנה 18(ב) ו-(ג).

(ג) החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, המשיב רשאי להשיב לה בתוך ארבעה עשר ימים מיום שהומצאה לו, או בתוך מועד אחר שהורה עליו בית המשפט; בתשובתו יפרט המשיב את טיעוניו כולל אסמכתאות, ויצרף לה תצהיר לאימות העובדות שביסוד התשובה.

(ד) הורה בית המשפט כי בקשה תידון בעל פה או שיש לחקור את המצהירים על תצהיריהם, יורה על מועד לדיון שיהיה לא יאוחר משלושים ימים מיום קבלת תשובת המשיב לבקשה; בית המשפט רשאי לתת סעד זמני חלקי עד למועד הדיון בבקשה, על יסוד הבקשה והתשובה.

(ה) החלטת בית המשפט בבקשה תינתן מוקדם ככל האפשר.

צו עיקול בתביעת מזונות

34. (א) צו עיקול בתביעת מזונות לא יעלה על סכום מזונות הנתבע לתקופה של שנתיים, זולת אם הורה בית המשפט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו; בית המשפט רשאי להאריך צו זה מזמן לזמן, אם ראה שהנסיבות מצדיקות לעשות כן.

(ב) ניתן צו עיקול בתביעת מזונות וזכה התובע בתביעתו, יפקע הצו בתום חמש שנים מיום מתן פסק הדין, זולת אם הורה בית המשפט אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הוראות שונות בדבר צו עיכוב יציאה מהארץ

35. (א) בתביעת מזונות, רשאי בית המשפט לתת צו עיכוב יציאה מן הארץ אם השתכנע כי קיים חשש סביר שהיעדרו של המשיב מן הארץ עלול להכביד על ביצוע פסק הדין.

(ב) הוגשה בקשה לצו עיכוב יציאה מן הארץ לקטין, רשאי בית המשפט לתת צו כאמור, אם שוכנע שקיים חשש סביר שהיעדרו של הקטין מן הארץ עלול לפגוע בשלומו של הקטין ובטובתו, לרבות בזכותו לשמירת קשר עם הורהו, או עלול להכביד או לסכל ביצוע החלטה שיפוטית.

(ג) עם מתן צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד קטין, יורה בית המשפט על תוקפו; לא הורה בית המשפט על תוקף כאמור, יעמוד הצו בתוקפו עד מלאת לקטין שמונה עשרה שנים.

כונס נכסים

36. (א) כונס הנכסים ירשום הערת אזהרה בדבר מינויו על כל נכס שלגביו מתנהל פנקס לפי דין.

(ב) בית המשפט יפסוק את שכרו של כונס נכסים; השכר שיפסוק לא יעלה על 4 אחוזים מתקבולי מימוש בדרך של מכירה, ולגבי ניהול נכס אחר, שאינו כרוך במכירה, לא יעלה על 2 אחוזים מתקבולי הכנסה.

סימן ו' – יישוב סכסוך מחוץ לכותלי בית המשפט והפניה ליחידות הסיוע שלצד בית המשפט לענייני משפחה

הפניה ליחידת סיוע

37. (א) בית המשפט רשאי להפנות את בעלי הדין ליחידת הסיוע, כדי שתיתן להם, בעצמה או באמצעות אחרים, שירותי אבחון, ייעוץ, גישור, או טיפול בענייני משפחה (להלן בסימן זה – ייעוץ).

(ב) הפנה בית המשפט את בעלי הדין ליחידת הסיוע, יעכב את ההליכים לתקופה של

שלושים ימים.

חיסיון ביחידת סיוע

38. (א) בית המשפט יסביר לבעלי הדין כי יחולו על הדברים שיימסרו על ידם ליחידת הסיוע כללי החיסיון הקבועים בסעיף 5א לחוק.

(ב) הפנה בית המשפט ליחידת הסיוע לשם מתן חוות דעת על בעלי הדין או מי מהם, יסביר להם כי לא יחול חיסיון כלפי בית המשפט על דברים שיימסרו ליחידת הסיוע, לצורך מתן חוות הדעת.

בקשה ליישוב סכסוך בעניין קביעת דרכי קשר בין הורי הורה לבין קטין

39. (א) בעניין קביעת דרכי קשר בין הורה הורהו של קטין לבין הקטין, לפי סעיפים 28א ו-28ב לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תוגש בקשה ליישוב סכסוך לפי טופס 8 בתוספת הראשונה ובית המשפט יפנה את הצדדים ליחידת הסיוע לפי תקנה 37.

(ב) הודיעה יחידת הסיוע שאליה הופנתה בקשה לפי תקנת משנה (א), לבית המשפט כי הצדדים לא הגיעו ליישוב הסכסוך בהסכמה, רשאי מגיש הבקשה להגיש תובענה בעניין.

(ג) הורה הורהו של קטין שהגיש בקשה כאמור בתקנת משנה (א), רשאי להגיש תובענה בעניין קביעת דרכי קשר בינו לבין הקטין בלא שהגיש תחילה בקשה ליישוב סכסוך אם בשנה שקדמה להגשת התובענה, הוגשה כבר בקשה ליישוב סכסוך כאמור בין אותם צדדים.

העברת עניין לייעוץ או לגישור

40. הסכימו בעלי הדין, לפי הצעת יחידת הסיוע, לפנות לייעוץ או לגישור כהגדרתו? בסעיף 79ג לחוק בתי המשפט, תודיע על כך יחידת הסיוע לבית המשפט, והוא יורה על עיכוב ההליכים שלפניו לתקופה שיורה.

הפסקת הייעוץ? או הגישור

41. הפסיק בעל דין את הייעוץ או הגישור כאמור בתקנה 37 , ונמסרה על כך הודעה בכתב לבית המשפט, יורה בית המשפט על חידוש ההליכים לפניו.

הסדר סכסוך

42. הגיעו בעלי הדין להסכם בדבר הסדר הסכסוך, רשאי בית המשפט לאשר את ההסכם ולתת לו תוקף של פסק דין, בכפוף להוראות הדין.

אישור הסכם בענייני משפחה

43. (א) הוגשה תובענה לאישור הסכם או לשינוי הסכם בענייני משפחה לפי סעיף 3(ג) לחוק, יסביר בית המשפט לבעלי הדין, לפני אישור ההסכם, את משמעות הוראות ההסכם, ויברר שהם מבינים את הוראותיו ואת תוצאותיו וערכו אותו בהסכמה חופשית; אם ההסכם בעניינו של קטין יאשרו בית המשפט לאחר שנוכח כי ההסכם הוא לטובת הקטין.

(ב) ראה בית המשפט כי נבצר מבעל דין להתייצב לפניו, רשאי הוא לערוך את הבירור האמור בתקנת משנה (א) באמצעות בא כוחו או בדרך אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

סימן ז' – הערעור

תחולה

44. פרק י"ז לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי יחול על כתב ערעור בענייני משפחה אם הוראותיו אינן סותרות סימן זה, בשינויים המחויבים ובשינויים שלהלן.

מועדים

45. (א) המועד להגשת ערעור על פסק דין שניתן בבית המשפט לענייני משפחה הוא ארבעים וחמישה ימים מיום שהומצא פסק הדין.

(ב) המועד להגשת בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט לענייני משפחה, ועל החלטת בית משפט המחוזי בערעור או בבקשת רשות לערער, על פסק דין או החלטה של בית משפט לענייני משפחה, לפי עניין, הוא שלושים ימים מיום שהומצאו למבקש.

(ג) המועד להגשת ערעור על החלטת רשם בית המשפט או החלטת רשם ההוצאה לפועל הוא חמישה עשר ימים מהיום שהומצאה ההחלטה.

(ד) תקנה 137 לתקנות סדר הדין האזרחי לא תחול.

תשובה בכתב לערעור

46. (א) הורה בית המשפט שלערעור או בית משפט לענייני משפחה לפי העניין, על הגשת תשובה בכתב לערעור כאמור בתקנה 138 לתקנות סדר הדין האזרחי, תחול תקנה 140 בדבר תשובה בכתב והשלמה לסיכומים בכתב בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) תשובה לערעור על פסק דין שהוגש לפי תקנה 45(א), תוגש בתוך ארבעים וחמישה ימים;

(2) תשובה לבקשת רשות לערער שהוגשה לפי תקנה 45(ב), תוגש בתוך שלושים ימים;

(3) תשובה לערעור שהוגש לפי תקנה 45(ג), תוגש בתוך חמישה עשר ימים מיום המצאת החלטת בית המשפט.

הבטחת הוצאות המשיב

47. (א) כל עוד לא נקבע אחרת בכל דין, עם הגשת ערעור יפקיד המערער ערובה להבטחת הוצאות המשיבים בסכום הנקוב בתוספת השלישית לתקנות סדר הדין האזרחי וימציא להם הודעה על כך.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בית המשפט רשאי להורות על פטור ממתן ערובה או על שינוי סכומה.

(ג) לא קיים המערער הוראה בדבר הערובה, רשאי בית המשפט להורות על מחיקת הערעור או על דחיית המועד להפקדתה.

המצאת כתב ערעור

47א. העתק של כתב הערעור בצירוף העתק ההחלטה שעליה מערערים יומצאו לכל אחד מן המשיבים ולאפוטרופוס לדין, אם מונה לקטין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

הדיון בערעור

48. על דיון בערעור תחול תקנה 138 לתקנות סדר הדין האזרחי, ואולם הורה בית המשפט על קיום דיון בעל פה בערעור, בעת הדיון רשאי בית המשפט לאפשר לצד להשלים את

טיעוניו בעל פה.

פרק ב': השתתפות ילדים

זכות הילד להישמע

49. בית משפט הדן בתובענה כאמור בתקנה 15(א)(3), (6), (11) ו-(13) הנוגעת לילד, ייתן לילד הזדמנות להביע את רגשותיו, את דעותיו ואת רצונותיו בעניין הנדון לפניו (להלן בפרק זה – שמיעת הילד) וייתן להם משקל ראוי בהחלטתו, לפי גילו ולמידת בגרותו של הילד, אלא אם כן החליט בית המשפט, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, שהילד לא יישמע, לאחר ששוכנע כי מימוש זכותו של הילד להישמע יגרום לילד פגיעה העולה על הפגיעה שתיגרם לו משלילתה.

החלטה על שמיעת הילד

50. (א) בית המשפט יורה בקדם המשפט על שמיעת הילד ויפנה את הוריו ליחידת הסיוע באמצעות טופס 9 שבתוספת הראשונה, אלא אם כן החליט כאמור בתקנה 49 כי הילד לא יישמע; לטופס יצורפו דברי הסבר המיועדים לילד ולהוריו על הליך שמיעת הילד ומטרתו.

(ב) בלי לגרוע מהוראת תקנת משנה (א), רשאי בית המשפט להחליט על שמיעת הילד בכל שלב של הדיון.

אופן שמיעת? הילד וגילו

51. (א) הילד ישמיע את דבריו לפני השופט הדן בעניין או לפני עובד יחידת הסיוע לפי תקנות אלה.

(ב) בית המשפט ישמע ילד שגילו שש שנים לפחות, וכן ילד שטרם מלאו לו שש שנים אם ראה בית המשפט לנכון לעשות כן, במקרה שבו אחיו הגדולים של הילד הוזמנו להשמיע את דברם או מטעם אחר.

(ג) ילד יישמע בלא נוכחות הוריו או באי כוחם.

(ד) ילד יישמע, ככל האפשר, בנפרד מאחיו, ורשאי בית המשפט או עובד יחידת הסיוע, לפי העניין, להחליט על שמיעת כמה אחים יחדיו.

פגישת הילד ביחידת הסיוע

52. בפגישה עם עובד יחידת הסיוע יסביר העובד לילד, באופן המותאם לגילו ולמידת בגרותו, על זכותו להישמע לפני השופט הדן בתיק או לפני עובד יחידת הסיוע לפי בחירתו של הילד, על מטרת השמיעה, אופן התנהלותה ועל כללי החיסיון והגילוי שיחולו על הפגישה ועל השמיעה, לרבות לפי תקנה 56; כמו כן יסביר העובד לילד כי הוא רשאי לוותר על זכותו להישמע או לבחור להעביר את דבריו לשופט בכתב או באופן אחר באמצעות עובד יחידת הסיוע.

שמיעת הילד על ידי שופט

53. בחר הילד להשמיע את דבריו לפני שופט, רשאי השופט להחליט לשמוע את הילד בנוכחות עובד יחידת הסיוע, וכן רשאי הוא לאפשר נוסף עליו, גם נוכחות של האפוטרופוס לדין; תיערך תרשומת של עיקרי דבריו של הילד בלבד.

שמיעת הילד באמצעות עובד יחידת הסיוע

54. בחר הילד להשמיע את דבריו לפני עובד יחידת הסיוע, יעביר העובד לבית המשפט תרשומת של הדברים שהילד ביקש למסור לבית המשפט, בצירוף התרשמותו המקצועית

של העובד לגבי התנהגותו ומצבו של הילד בעת השמעת הדברים.

חיסיון דברי הילד

55. התרשומת של בית המשפט או של עובד יחידת הסיוע וכן דברים שהילד מסר יישמרו בכספת בית המשפט או באופן מאובטח אחר, ויהיו חסויים בפני כל אדם, למעט בית המשפט שלערעור; בית המשפט ששמע את הילד לא יפרט בהחלטתו את דברי הילד, אלא אם כן הסכים הילד לגילוי הדברים, כולם או חלקם, ובית המשפט מצא כי יהיה בגילוי כדי לקדם את טובת הילד.

מתן החלטה? בנוגע לילד

56. השופט ימסור את עיקרי ההחלטה הנוגעים לילד ליחידת הסיוע והיא תמסור אותם לילד, באופן המותאם לגילו ולמידת בגרותו, ובכלל זה זימון הילד והוריו ליחידת הסיוע.

בחינת טובת הילד ושמיעתו באישור הסכם

57. במעמד אישור ההסכם, יברר בית המשפט אם נשמע הילד, ואם ראה בית המשפט כי יש צורך בשמיעת הילד, רשאי בית המשפט להפנות את הורי הילד ליחידת הסיוע כדי שתיתן להורים מידע והדרכה לגבי שמיעת הילד והדרכים לממשה, ובכלל זה הזמנת הילד ליחידת הסיוע.

שמיעת הילד בבקשה ליישוב סכסוך או בהפניה ליחידות הסיוע

58. הפנה בית המשפט את בעלי הדין ליחידת הסיוע מיוזמתו לפי תקנה 37 או תקנה 2 לתקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ו-2016, רשאית יחידת הסיוע בהסכמת שני הוריו של הילד להזמין אותו להישמע לפניה; על דברי הילד יחולו הוראות החיסיון החלות על דברים הנאמרים ביחידת הסיוע, בכפוף לאמור בתקנה 38 ובסעיף 3א לצו ההקמה.

שמיעת ילדים בהליכים אחרים

59. אין באמור בתקנות אלה כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשמוע ילדים בכל הליך אחר המתנהל לפניהם, לפי כל דין.

פרק ג': אימוץ

סימן א': הגדרות כלליות

הגדרות לפרק ג'

60. בפרק זה –

"חוק האימוץ" – חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981;

"ילד", "מאומץ" – מאומץ או מועמד להיות מאומץ, לפי העניין;

"מאמץ" – מאמץ או מועמד להיות מאמץ, לפי העניין;

"עמותה מוכרת" – כמשמעותה בסעיף 28ג לחוק האימוץ;

"עובד סוציאלי לחוק" – מי ששר העבודה והרווחה הסמיכו להיות עובד סוציאלי ראשי או עובד סוציאלי לעניין חוק האימוץ;

"רשות מוסמכת של מדינת חוץ" – כהגדרתה בסעיף 28יא לחוק האימוץ;

"רשות מרכזית" – כמשמעותה בסעיף 28ב לחוק האימוץ.

בקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ

61. (א) בקשה להכרזת ילד כבר־אימוץ ובקשה למתן צו אימוץ יוגשו, והדיון בהן יתנהל, לפי פרק זה.

(ב) כתבי בי־דין ומסמכים לעניין הסכמת הורה לאימוץ או הכרזת ילד כבר־אימוץ יתויקו בתיק אחד, ולעניין הבקשה למתן צו אימוץ – בתיק שני; שני התיקים יהיו נפרדים וכל אחד מהם יישא מספר רישום נפרד, הקשר ביניהם יסומן בפנקס האימוצים בידי הרשם האמור בסעיף 29 לחוק האימוץ; לא יעיין צד שאינו היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו באחד התיקים האמורים אלא אם כן קיבל רשות על כך מבית המשפט.

(ג) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות שהדיון בשני התיקים יאוחד.

חקירה ותסקיר

62. (א) לא ייתן בית משפט צו לפי חוק האימוץ או החלטה בערעור על צו כאמור, אלא לאחר שקיבל תסקיר בכתב מאת עובד סוציאלי לחוק.

(ב) בית המשפט רשאי להורות לעובד סוציאלי לחוק לערוך חקירה בכל נושא הנוגע לאימוץ ילדים שייראה לבית המשפט ולהגיש לו תסקיר בדבר ממצאי החקירה.

מינוי מומחה

63. (א) מינוי מומחה לעניין פרק זה לפי תקנה 25(א) ייעשה בתוך חמישה עשר ימים מיום מתן ההחלטה על מינוי המומחה, בין אם הגיעו בעלי הדין לידי הסכמה בדבר מינוי המומחה ובין אם לאו.

(ב) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את המועד להגשת חוות דעת מומחה כאמור בתקנת משנה (א) לפי תקנה 25(ד) לתקופה שלא תעלה על חמישה עשר ימים.

תקופת פגרה תובא במניין הימים

64. בהליכים המתנהלים לפי פרק זה, תובא גם תקופת פגרה של בית המשפט במניין הימים שנקבעו בתקנות אלה, או שנקבעו בידי בית המשפט, אלא אם כן הורה בית המשפט, לפי העניין, הוראה אחרת.

סימן ב': הכרזת בר-אימוץ

מקום שיפוט

65. (א) בקשה להכרזת ילד כבר־אימוץ תוגש לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי הילד או מקום מגוריהם של הוריו, ואולם אם קיים חשש שבנסיבות העניין עלולה הגשה כאמור להביא לגילוי פרט שאסור לגלותו לפי סעיף 34 לחוק האימוץ, יכול שהבקשה תוגש לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים, ואם הגשת בקשה לבית משפט בירושלים עלולה להביא לגילוי פרט כאמור, יכול שהבקשה תוגש לבית משפט לענייני משפחה בתל אביב.

(ב) תקנת משנה (א) תחול גם על כל בקשה אחרת לפי חוק האימוץ.

הגשת בקשה ותסקיר

66. (א) בקשה להכרזת ילד כבר־אימוץ תוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, במספר עתקים מספיק בשביל בית המשפט ולשם המצאה למשיבים.

(ב) בבקשה יפורטו שמו של הילד, שמם ומענם של הוריו – אם הדבר אפשרי, הנימוקים להכרזת הקטין כבר-אימוץ וכן נימוקים בדבר צמצום או אי-צמצום תוצאי האימוץ.

(ג) לבקשה יצורף תסקיר מאת עובד סוציאלי לחוק הכולל ידיעות מלאות, ככל האפשר, לעניין הפרטים הנקובים בטופס 10 לתוספת הראשונה והמראות כי התמלאו התנאים הדרושים להכרזה; כמו כן יצורפו לבקשה המסמכים הדרושים לשם הוכחת העובדות המצוינות בתסקיר; אין צורך לצרף לבקשה תצהיר לשם אימות העובדות האמורות.

(ד) בית המשפט רשאי להורות על הגשת תגובת המשיב בכתב לבקשה.

המשיבים

67. (א) כל הורה שלא הסכים לאימוץ יהיה משיב לבקשה.

(ב) הורה שנפטר או שאין אפשרות סבירה לזהותו או למצאו, אין צורך לציינו בכתב הבקשה כמשיב, ורשאי בית המשפט להורות, לפי בקשת המבקש, אם יהיה משיב במקום ההורה האמור ומי יהיה משיב זה.

המצאה אל מחוץ לתחום המדינה

68. (א) התיר בית המשפט להמציא אל מחוץ לתחום המדינה בקשה להכרזת ילד כבר־אימוץ או החלטה בבקשה כאמור, תומצא למשיב הודעה, בצירוף תרגומה לשפת המשיב, על דבר הגשת הבקשה או ההחלטה, לפי העניין, ויצוין בהודעה מען שבו יכול המשיב לקבל העתק של הבקשה או ההחלטה לפי העניין עם תרגומה לשפת המשיב, והכול אלא אם כן הורה בית המשפט על תחליף המצאה.

(ב) התיר בית המשפט להמציא החלטה על הכרזת ילד כבר־אימוץ רשאי בית המשפט להורות כי אין בכך כדי לעכב את ביצועה.

סייג לפרסום הודעה ברבים

69. לא תפורסם הודעה ברבים הנוגעת לבקשה להכרזת ילד כבר־אימוץ, אלא אם כן הורה על כך בית המשפט, ולא יורה בית המשפט על פרסום כאמור אלא אם כן ראה שיש צורך בכך כדי לגלות את עקבותיו של הורה או כדי לתת הזדמנות להורה להביע את דעתו בדבר האימוץ; בהודעה כאמור לא יפורש שמו של הילד אלא אם כן הורה על כך בית המשפט.

קביעת מועדי דיון ומתן החלטות

70. (א) עם הגשת בקשה להכרזת ילד כבר־אימוץ ייקבע מועד לשמיעתה שיהיה בתוך שלושים ימים מיום הגשתה.

(ב) עם הגשת ערעור על החלטה בבקשה להכרזת ילד כבר־אימוץ או על החלטה בערעור, ייקבע מועד לשמיעתו שיהיה בתוך שלושים ימים מיום הגשתו; הוגשה בקשת רשות לערער על החלטה בערעור, תינתן החלטה או ייקבע מועד לשמיעתה בתוך שלושים ימים מיום הגשתה.

(ג) בתום הדיון בערעור על החלטה בבקשה להכרזת ילד כבר־אימוץ או על ההחלטה בערעור ייתן בית המשפט את החלטתו; לא החליט בית המשפט בתום הדיון כאמור תינתן החלטתו בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום שלושה חודשים מיום הגשת הערעור.

(ד) בית המשפט רשאי לדחות מועדים לפי תקנה זו ולחזור ולדחותם, ובלבד שתקופת הדחייה לא תעלה על שבעה ימים, אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

שמיעת אפוטרופוס והורי הורים

71. נפטר אחד מהורי הילד או שניהם, יזמין בית המשפט את הורי הנפטר כדי לשמוע את דעתם לעניין האימוץ.

דיון בצמצום תוצאי אימוץ

72. (א) לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או המשיב, ידון בית המשפט בשאלה אם טובת הקטין, בנסיבות המקרה, מצדיקה צמצום של תוצאי האימוץ, ויורה בצו להכרזתו של הקטין כבר–אימוץ אם טובת הקטין מצדיקה צמצום של תוצאי האימוץ אם לאו, ואם כן – באילו דרכים.

(ב) לא ייתן בית המשפט צו כאמור בתקנת משנה (א) אלא לאחר שנתן ליועץ המשפטי לממשלה ולאפוטרופוס לדין אם התמנה, הזדמנות להביע את דעתם על הצמצום ולא יורה על המשך קיומה של חובה, זכות או סמכות בין הקטין לבין הורו או קרובו, אלא לאחר שנתן להורה או לקרוב הזדמנות להביע את דעתו על כך.

שכר עורך דין ממונה ועדים

73. לעניין שכר והוצאות של עורך דין שמינה בית המשפט לפי סעיף 24(ב) לחוק האימוץ ושל עדים, יחולו הוראות התוספות הראשונה והשנייה לתקנות הסיוע המשפטי, התשל"ג-1973.

סימן ג': מסירת ילד

בקשה לאישור פעולה דחופה

74. (א) בקשה למתן צו המאשר פעולת עובד סוציאלי לחוק לפי סעיף 12(ג) לחוק האימוץ יכול שתוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או בידי עובד סוציאלי לחוק.

(ב) בבקשה יפורשו שמו של הילד ופרטי הנסיבות שחייבו את הפעולה, ויצורף לה תצהיר מאת עובד סוציאלי לחוק לאימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה.

סימן ד': צו אימוץ

מקום השיפוט

75. בקשה למתן צו אימוץ תוגש לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של המאמץ.

בקשה למתן? צו אימוץ

76. (א) בקשה למתן צו אימוץ תוגש בידי המאמץ לפי טופס 11 לתוספת הראשונה או בדומה לו, כשהיא חתומה ביד המאמץ ומאושרת בתצהיר.

(ב) הבקשה תוגש בשלושה עותקים ורשאי בית המשפט לצוות על המאמץ להגיש עותקים נוספים.

המשיב

77. היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יהיה המשיב לבקשת צו אימוץ.

למי יומצאו עותקי הבקשה

78. בית המשפט ימציא עותקים של הבקשה –

(1) ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו;

(2) לעובד סוציאלי לחוק שמונה לעובד סוציאלי מחוזי באזור שיפוטו של בית המשפט.

תסקיר עובד סוציאלי לחוק כתשובה לבקשה

79. (א) הומצאה לעובד סוציאלי לחוק בקשה לפי תקנה 78, יערוך העובד הסוציאלי לחוק לבית המשפט תסקיר הכולל ידיעות מלאות ככל האפשר לעניין הפרטים הנקובים? בטופס 12 בתוספת הראשונה, ורשאי העובד הסוציאלי לחוק לכלול בו גם פרטים נוספים, אם נראה לו שיש בהם עניין להחלטה על האימוץ.

(א1) העתק תסקיר כאמור בתקנת משנה (א) יוגש באמצעות היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.

(ב) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו ימציא תסקיר כאמור בסעיף קטן (א), לבית המשפט בצירוף מסמכים המעידים על התקיימות התנאים המנויים בסעיף 8 לחוק האימוץ.

תסקיר נוסף

80. בית המשפט רשאי להורות לעובד סוציאלי לחוק לערוך תסקיר נוסף, בין לגבי הפרטים הנקובים בטופס 12 לתוספת הראשונה ובין לגבי פרטים נוספים; העובד הסוציאלי לחוק ימסור את התסקיר הנוסף ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו שיגישו לבית המשפט בתוך המועד שיורה.

מסירת העתק תסקיר

81. (בוטלה)

חזרה מבקשת אימוץ

82. בית המשפט רשאי להרשות למאמץ לחזור בו מבקשתו לצו אימוץ, כל עוד לא ניתן הצו, ובתנאים שיורה.

הוראה בדבר משמורתו של המאומץ

83. חזר בו המאמץ מבקשתו או נדחתה הבקשה או בוטל צו האימוץ, צו המסירה או צו הביניים, יורה בית המשפט על מקום השמתו של הילד.

צמצום תוצאי האימוץ

84. (א) לא יצמצם בית המשפט את תוצאי האימוץ, אלא אם כן הורה בית המשפט בצו להכרזת הקטין כבר–אימוץ, כאמור בתקנה 72, כי לטובת הקטין יש לצמצם את תוצאי האימוץ בדרכים שהורה בצו.

(ב) הורה בית המשפט בצו להכרזתו של הקטין כבר–אימוץ כי לטובת הקטין יש לצמצם את תוצאי האימוץ, רשאי בית המשפט הדן בצו האימוץ לדון מחדש בצמצום תוצאי האימוץ ובדרכים לביצועו, אם ראה, בעצמו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, כי בשל נסיבות חריגות שיירשמו, טובת הקטין מחייבת לעשות זאת.

(ג) לא ייתן בית המשפט החלטה בדיון מחדש לפי תקנת משנה (ב) ולא יורה על המשך קיומה או על ביטולה של חובה, זכות או סמכות, בין הקטין לבין הורו או קרובו, אלא לאחר

שנתן ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו, למאמץ, לאפוטרופוס לדין, אם התמנה, להורה או לקרוב, הזדמנות להביע את דעתם על כך.

נוסח צו האימוץ

85. צו האימוץ ייערך לפי טופס 13 לתוספת הראשונה או בדומה לו ככל האפשר, ולפי סעיף 5 לחוק השמות; ואולם אם ראה בית המשפט לצמצם את תוצאי האימוץ או להורות על המשך קיומה של חובה, זכות או סמכות בין המאומץ לבין הורו או קרובו, ייווספו לנוסח שבטופס הוראות בית המשפט לעניינים האמורים.

סימן ה': אימוץ בין-ארצי

הגדרות לסימן ה' בפרק ג'

86. בסימן זה –

"עמותה מוכרת" – העמותה המוכרת שטיפלה באימוץ הבין־ארצי;

"צו אימוץ" – צו אימוץ של ילד ממדינת חוץ.

בקשה למתן? צו אימוץ

87. (א) בקשה למתן צו לאימוץ, תוגש בידי מאמץ לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של המאמץ, כשהיא ערוכה לפי טופס 14 לתוספת הראשונה, חתומה ביד המאמץ ונתמכת בתצהיר.

(ב) הבקשה תוגש בארבעה עותקים, ורשאי בית המשפט לצוות על המאמץ להגיש עותקים נוספים.

המשיב

88. העמותה המוכרת והיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יהיו המשיבים לבקשה.

למי יומצאו עותקי הבקשה

89. עותקי הבקשה יומצאו –

(1) ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו;

(2) לעמותה המוכרת;

(3) לעובד סוציאלי ראשי לחוק האימוץ.

תסקיר וחוות דעת כתשובה לבקשה

90. (א) הומצאה לעמותה מוכרת בקשה לפי תקנה 89(2), תמסור העמותה לבית המשפט –

(1) חוות הדעת שהוכנה מטעמה לפי סעיפים 28יא ו־28יד לחוק האימוץ, בצירוף אישורה כי התמלאו כל הדרישות לפי סעיף 28יב(א) לחוק האמור וכן המסמכים המנויים באותו סעיף, כשהם מאומתים ביד נציג דיפלומטי או קונסולרי של מדינת החוץ בישראל ומתורגמים לעברית, והתרגום מאושר ביד נוטריון;

(2) חוות דעת על קליטת הילד בבית המאמץ, שבה יפורט אם אימוצו של הילד אינו נוגד את טובת הילד.

(ב) הומצאה לעובד סוציאלי לחוק בקשה לפי תקנה 89(3), ימסור העובד הסוציאלי לבית המשפט תסקיר שבו חוות דעת על קליטת הילד בבית המאמץ, ויפורט אם אימוצו של הילד, אינו נוגד את טובת הילד.

תסקיר נוסף

91. בית המשפט רשאי להורות לעובד הסוציאלי לחוק לחקור חקירה נוספת, לגבי הפרטים המנויים בתקנה 90 ולהגיש תסקיר נוסף בתוך מועד שיורה.

מסירת העתק תסקיר וחוות דעת

92. (א) העתק תסקיר לפי תקנה 90(ב) ולפי תקנה 91 והעתקים של חוות הדעת לפי תקנה 90(א), יימסרו ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.

(ב) העתק תסקיר לפי תקנה 90(ב) ולפי תקנה 91, יימסר לעובד הסוציאלי הראשי.

סייג למתן? צו אימוץ

93. לא ייתן בית המשפט צו אימוץ אלא לאחר שראה כי הילד סמוך על שולחן המאמץ, שישה חודשים לפחות לפני מתן הצו; מניין תקופה זו יחל ביום שהמאמץ קיבל את הילד לביתו.

פקיעת אפוטרופסות

94. נתן בית המשפט צו אימוץ, יורה על פקיעת האפוטרופסות של העמותה המוכרת על הילד, אלא אם כן החליט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

נוסח צו אימוץ

95. צו האימוץ ייערך לפי טופס 13 לתוספת הראשונה או בדומה לו ככל האפשר.

אמצעים להגנה על שלום הילד

96. (א) בקשה למתן צו המאשר לרשות המרכזית לפעול לפי סעיף 28כא(א) לחוק האימוץ, יכול שתוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או בידי עובד סוציאלי לחוק.

(ב) בבקשה יפורטו שמו של הילד ופרטי הנסיבות שחייבו את הפעולה, ויצורף לה תצהיר של עובד סוציאלי לחוק לאימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה.

(ג) לא תוגש בקשה לפי תקנת משנה (א), אלא לאחר התייעצות עם העמותה המוכרת.

פרק ד': החזרת ילדים חטופים לחוץ לארץ

הגדרות לפרק ד'

97. בפרק זה –

"חוק אמנת האג" – חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א-1991;

"חוק הסעד" – חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955;

"ערעור על פסק דין" – ערעור על פסק דין בתביעה או בערעור;

"תביעה" – תובענה להחזרת ילד מחוץ לישראל לפי חוק אמנת האג.

בית המשפט שאליו תוגש התובענה

98. תביעה תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי הילד; אם המקום לא ידוע לתובע יחולו תקנות 6 עד 8.

מען להמצאה למדינה

99. המען להמצאת כתבי בי־דין לפי פרק זה לרשות המרכזית יהיה המחלקה הבין־לאומית בפרקליטות המדינה.

כתב התביעה

100. (א) התביעה תוגש בתצהיר לפי טופס 15 שבתוספת הראשונה.

(ב) לתביעה יצורפו –

(1) החלטה או הסכם מאומתים, בדבר זכותו של התובע שהילד יהיה במשמורתו או העתק מאומת שלהם;

(2) כל מסמך אחר לביסוס התביעה, לרבות תעודה בדבר הדין הנוהג במקום מגוריו הרגיל של הילד;

(3) תצהיר מאת כל אדם שהוא עד נדרש לדעת התובע.

(ג) תקנה 16 תחול על תצהיר שיוגש לפי תקנה זו.

(ד) לא הגיש התובע איזה מן המסמכים האמורים בתקנת משנה (ב), לרבות העדר אימות כאמור, ידון בית המשפט בתביעה, ואולם רשאי הוא לתת לכך משקל בהחלטתו.

המשיב לתביעה

101. בכתב התביעה יצוין כמשיב לתביעה, מי שלדעתו של התובע מחזיק בילד ומי שהוא צד מעוניין.

בקשה לסעד ביניים

102. (א) עם הגשת התביעה, יכול התובע להגיש כל בקשה לסעד ביניים.

(ב) בית המשפט יחליט בבקשה לסעד ביניים עם הגשתה במעמד צד אחד, בעניינים המפורטים להלן:

(1) צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד הילד או נגד מי שמחזיק בו;

(2) צו האוסר על יציאתו של הילד ממקום המפורט בצו;

(3) צו להפקדת כל דרכון ותעודת מעבר על שם הילד או שהילד רשום בו;

(4) צו המורה למשטרת ישראל לחקור את נסיבות החטיפה, לאתר את מקום הימצאו של הילד ולסייע לעובד סוציאלי לפי חוק הסעד, להביא את הילד לפני בית המשפט;

(5) צו המופנה לרשויות שיפוטיות או מינהליות אחרות, שלא לדון בעניינו של הילד לפי סעיף 16 בתוספת לחוק אמנת האג;

(6) כל צו שלדעתו ימנע פגיעה נוספת בילד או בזכויות של צדדים מעוניינים או שיבטיח את החזרתו מרצון של הילד או למען יישוב מחלוקות בדרכי שלום.

(ג) המבקש ימציא לרשות המרכזית העתק צו לפי תקנת משנה (ב)(4).

המצאת כתב תביעה

103. פקיד בית המשפט או מי שבית המשפט הסמיך בכתב לעניין זה, ימציא למשיב הודעה על מועד הדיון בתביעה, והעתק מן התביעה ומצורפיה, וכן כל צו שבית המשפט נתן, בסמוך, ככל האפשר, לקביעת מועד הדיון בתביעה, הכול כפי שיורה בית המשפט.

תשובת המשיב

104. (א) תשובת המשיב תוגש בתוך שלושה עשר ימים מיום שהומצאה למשיב הודעה על מועד הדיון בתביעה ולא יאוחר מיומיים לפני מועד הדיון בתביעה, לפי המוקדם; המשיב יצרף לתשובה תצהיר וכל מסמך שבא לבסס את תשובתו, וכן תצהיר מאת כל אדם שהוא עד נדרש לדעת המשיב; תקנה 16 תחול על תצהיר שיוגש לפי תקנה זו.

(ב) תשובת המשיב תוגש לבית המשפט והעתק ממנה ומצורפיה יומצאו, בו ביום, ואם הדבר בלתי אפשרי, סמוך ככל האפשר, במישרין לבעלי הדין האחרים.

מועד הדיון בתביעה

105. הדיון בתביעה יתקיים לא יאוחר מחמישה עשר ימים ממועד הגשת התביעה.

הזמנת עדים וחקירתם

106. (א) ביקש בעל דין לחקור את מי שהצהיר מטעם בעל הדין שכנגד, או לזמן עדים מטעמו שלטענתו לא היה ניתן להגיש את עדותם בתצהירים, רשאי בית המשפט שלא להתיר את החקירה או את מתן העדות אם לא ראה צורך בכך לשם בירור העובדות והזמנתם אינה ניתנת להיעשות באופן מיידי.

(ב) בית המשפט רשאי לדרוש, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שבעל דין יתייצב לחקירה או להורות על דרך אחרת לחקירה.

(ג) חקירת העדים ומתן העדות לפי תקנות משנה (א) ו-(ב) יתקיימו לא יאוחר מחמישה ימים לאחר הדיון הראשון.

(ד) לא התייצב לחקירה מצהיר, לרבות בעל דין שהצהיר, לא ידחה בית המשפט את התביעה וידון בה לגופה, ורשאי הוא לתת לכך משקל בפסק הדין.

(ה) אם הילד בגיל וברמת בגרות שמן הראוי להביא בחשבון את השקפותיו, לא יחליט בית המשפט בתביעה לפני שישמע אותו, אלא אם כן לא ראה בית המשפט צורך בכך מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הדיון בתביעה

107. (א) במועד הדיון רשאי בית המשפט לתת צו להחזרת הילד לאלתר למקום מגוריו הרגיל, ואף לפי צד אחד, ובלבד שההזמנה לדיון הומצאה למשיב או לבא כוחו; לא התייצב התובע לדיון והמשיב התייצב, לא ידחה בית המשפט את התביעה וידון בה לגופה.

(ב) עם מתן הצו לפי תקנת משנה (א) ייתן בית המשפט הוראות לאופן ביצוע החזרת הילד, לרבות מתן הוראות לעובד סוציאלי לפי חוק הסעד ולמשטרת ישראל.

(ג) הדיון בתביעה לא יעוכב אף אם מתנהל דיון בעניין הנוגע לילד לפני רשות שיפוטית אחרת, ותקנה 109 תחול על תקנה זו.

ראיות נוספות

108. (א) לפני מתן פסק הדין, רשאי בית המשפט, כאמור בסעיף 15 לתוספת לחוק אמנת האג, לדרוש מהתובע להמציא לו החלטה או קביעה מרשויות המדינה שבה נמצא מקום מגוריו הרגיל של הילד, כי הרחקתו או אי-החזרתו נעשתה שלא כדין כאמור בסעיף 3 בתוספת לחוק האמור.

(ב) טען המשיב כי החזרת הילד תחשוף אותו לנזק כאמור בסעיף 13(ב) בתוספת לחוק אמנת האג, או כי החזרת הילד פוגעת בעקרונות המפורטים בסעיף 20 בתוספת לחוק האמור, יביא ראיות ברורות ומשכנעות לביסוס טענתו, ורשאי בית המשפט לדרוש ממנו להביא ראיות נוספות לשם כך.

(ג) ראה בית המשפט כי נדרשת חוות דעת מומחה לצורך הכרעה בעניין שלפניו, ימנה בית המשפט מומחה לפי תקנה 25; חוות דעת המומחה תוגש בתוך ארבעה עשר ימים מיום החלטת בית המשפט למנותו או בתוך מועד אחר שיורה בית המשפט בהתחשב בחובה לתת פסק דין בתוך שישה שבועות כאמור בתקנה 110.

צו שנתנה רשות שיפוטית אחרת

109. ניתנו צו או החלטה בנוגע לילד בידי רשות שיפוטית אחרת כאמור בסעיף 17 בתוספת לחוק אמנת האג, לא יביא בית המשפט בחשבון את עצם עובדת מתן הצו או ההחלטה, ואולם רשאי הוא להתחשב בנימוקים להחלטה או לצו בשיקוליו בעניין החזרת הילד.

החלטת בית המשפט בתביעה

110. (א) בית המשפט ייתן פסק דין מנומק בתביעה לא יאוחר משישה שבועות מהיום שבו הוגשה התביעה.

(ב) חלפו שישה שבועות מיום הגשת התביעה וטרם נתן בית המשפט פסק דין כאמור בתקנת משנה (א), ייתן על כך הודעה מנומקת לסגן נשיא בית המשפט והוא יודיע לנשיא בית המשפט העליון; מנהל בתי המשפט יעביר לרשות המרכזית, לפי בקשתה, מידע על סיבות העיכובים במתן פסקי דין לפי החוק.

(ג) החליט בית המשפט להחזיר את הילד למקום מגוריו הרגיל, והתקיימו או עשויים להתקיים הליכים בעניינו של הילד לפני רשות שיפוטית אחרת, יורה בית המשפט בהחלטתו בעניין אותם הליכים כאמור בסעיף 16 לתוספת לחוק אמנת האג.

ערעור

111. (א) ערעור על פסק דין ועל החלטה אחרת יוגש לא יאוחר משבעה ימים מיום המצאת פסק הדין או ההחלטה לידי המערער; כתב הערעור יימסר בידי המערער במישרין לבעלי הדין האחרים ביום הגשתו לבית המשפט.

(ב) המועד שייקבע לדיון בערעור על פסק הדין יהיה לא יאוחר מעשרה ימים מהיום שבו הוגש הערעור, ועל החלטה אחרת – לא יאוחר משבעה ימים; עיקרי טיעון מטעם בעלי הדין יוגשו לבית המשפט לא יאוחר מיומיים לפני הדיון בערעור והעתק מהם יימסר במישרין לבעלי הדין האחרים ביום הגשתם לבית המשפט.

(ג) בית המשפט שלערעור ייתן החלטה בערעור על פסק דין לא יאוחר משלושים ימים מיום הגשת הערעור, ובערעור על החלטה אחרת – בתוך עשרה ימים.

(ד) ערעור על החלטה אחרת לא יעכב את הדיון בתביעה.

(ה) תקנה 131 לתקנות סדר הדין האזרחי לעניין ביטול פסק הדין שניתן לפי צד אחד לא תחול על פסק דין לפי פרק זה.

פטור מערובה

112. רשות שיפוטית לא תדרוש ערובה, התחייבות עצמית או ערבות של צד ג' לתשלום הוצאות הכרוכות בהליכים לפי האמנה, לרבות בקשות ביניים במסגרת התביעה והליכים לפי תקנה 111.

הוצאות התובע

113. נתן בית המשפט פסק דין להחזרת הילד, רשאי בית המשפט להטיל על המשיב את הוצאותיו של התובע, לרבות הוצאות נסיעה, הוצאות הכרוכות באיתור הילד והוצאות הכרוכות בהחזרת הילד, וזאת בלי לגרוע מהוראות פרק י"ח לחלק ב' לתקנות סדר הדין האזרחי.

שפת המסמכים

114. מסמכים שהוגשו לבית המשפט שאינם בעברית ילוו בתרגום מאושר לעברית, ואולם רשאי בית המשפט לפטור בעל דין מתרגום מסמך משפה אחרת לעברית; אין באמור כדי לפגוע בזכותו של בעל דין אחר לקבל, לפי בקשתו, תרגום של המסמך לעברית.

אימות מסמכים

115. לעניין פרק זה, ובלי לגרוע מהאמור בתקנות 100 ו־114, כל מסמך אחר שיוגש לבית המשפט, אין לדרוש לגביו אימות נוטריוני, דיפלומטי או קונסולרי.

הכרה בהחלטות חוץ

116. בית המשפט רשאי בפסק הדין להביא בחשבון בשיקוליו, החלטה שיפוטית או מינהלית שניתנה במדינה שבה נמצא מקום מגוריו הקבוע של הילד, גם אם לא התמלאו התנאים לכך לפי סעיף 11 לחוק אכיפת פסקי חוץ, התשי"ח-1958.

הארכת מועדים

117. על אף האמור בתקנה 5, לא יאריך בית המשפט מועד שנקבע בפרק זה מטעמים מיוחדים שיירשמו, אלא באישור נשיא בית המשפט שדן בתביעה או בערעור.

בקשה לאכיפת זכות ביקור בישראל

118. על תביעה לאכיפת זכות ביקור לגבי ילד הנמצא בישראל יחולו ההוראות החלות על תביעה לפי פרק זה, בשינויים המחויבים לפי העניין.

בקשה בדרך קבלת החלטה בדבר הרחקה שלא כדין

119. הטוען כי ילד הורחק ממנו או לא הוחזר אליו שלא כדין, רשאי להגיש בקשה לקבלת החלטה בדבר הרחקה או אי־החזרה שלא כדין, לפי סעיף 15 לתוספת לחוק אמנת האג, וזאת בין אם הייתה דרישה של הרשות המרכזית או בית משפט במדינת החוץ שאליה הורחק הילד ובין אם לאו.

פרק ה': היתר נישואין

בקשה להיתר נישואים

120. בבקשה להיתר נישואין לפי סעיף 5א לחוק גיל הנישואין, יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.

פרק ו': התרת נישואין

הגדרות פרק ו'

121. בפרק זה –

"בית הדין הדתי" – בית הדין הדתי הנוגע בדבר כאמור בסעיף 3(א) לחוק התרת נישואין;

"התרת נישואין" – כהגדרתה בסעיף 6 לחוק;

"חוק התרת נישואין" – חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין־לאומית), התשכ"ט-1969;

"תובענה" – תובענה להתרת נישואין.

צורת התובענה ותוכנה

122. (א) הוגשה לבית המשפט תובענה בידי בן זוג, יהיה בן הזוג האחר הנתבע בה; הוגשה התובענה בידי שני בני הזוג – לא יצוין בה נתבע.

(ב) התובענה תוגש בשלושה עותקים ותכיל פרטים אלה:

(1) שמו של כל אחד מבני הזוג, דתו, ואם הוא נוצרי – העדה הדתית שאליה הוא משתייך, אזרחותו או אזרחויותיו, מספר הזהות או מספר הדרכון שלו, מקום מושבו ומענו; אם לבני הזוג ילדים קטינים משותפים – ייכללו בתובענה פרטים כאמור גם לגביהם;

(2) מקום מושבם המשותף האחרון של בני הזוג;

(3) תאריך טקס או טקסי הנישואין של בני הזוג, מקום עריכתם והדין שלפיהם נערכו;

(4) הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת התובענה;

(5) אם התובענה נסמכת על דין חוץ, תצורף לה חוות דעת של מומחה לדין החוץ, המבססת את העילה להתרת הנישואין.

צירוף מסמכים

123. לתובענה יצורפו מסמכים אלה:

(1) טופס 16 שבתוספת הראשונה, ממולא בידי התובע, בצירוף מסמכים המעידים על דתו של כל אחד מבני הזוג;

(2) תצהיר לאימות העובדות הכלולות בתובענה, ואם הוגשה בידי שני בני הזוג – תצהיר של שניהם; אם התובענה להכריז על ביטול הנישואין מעיקרם, יצורף לה תצהיר של אדם אחר לאימות העובדות שעליהן היא מתבססת;

(3) תעודות הנישואין של בני הזוג, אם הן מצויות בידי התובע או העתק צילומי מאומת שלהן, או תמצית רישום מאושרת של הנישואין ממדינת החוץ שבה נערכו;

(4) העתק או תמצית מאושרת מן הרישום לפי חוק מרשם האוכלוסין, לגבי התובע, לרבות תיקונים שנעשו ברישום ושאינם שינויי מען;

(5) תרגום לעברית של כל מסמך מצורף הכתוב בשפה אחרת, כשהוא מאושר.

המצאה

124. (א) הוגשה התובענה בידי אחד מבני הזוג בלבד, והוא מבקש להמציא כתב טענות מחוץ לתחום המדינה, יגיש בקשה בכתב לשם קביעת דרך ביצוע ההמצאה, ובתצהיר התומך בבקשה יפורטו העובדות המבססות את עילת התביעה, העובדות המבססות את התקיימות אחת הזיקות המנויות בסעיף 2 לחוק התרת נישואין, ופירוט המקום שבו נמצא הנמען או ייתכן שנמצא; בית המשפט רשאי להורות שבנסיבות העניין אין להמציא את המסמכים מחוץ לתחום המדינה.

(ב) הורה בית המשפט על דרך ביצוע המצאת כתב התביעה כאמור, יצרף התובע לכתב התביעה, על מצורפיו, תרגום מאושר שלהם לשפת הארץ שאליה יומצאו.

כתב הגנה

125. (א) כתב הגנה יוגש בשלושה עותקים, ואם הנתבע מתנגד לתובענה הוא יפרט בו את נימוקיו.

(ב) הנתבע יצרף לכתב ההגנה –

(1) מסמך ערוך לפי טופס 17 שבתוספת הראשונה שמילא ומסמכים המעידים על דתו, אם התובע לא צירף אותם;

(2) תצהיר לאימות העובדות הכלולות בו;

(3) העתק או תמצית מאושרת מן הרישום לפי חוק מרשם האוכלוסין, לגבי הנתבע, לרבות תיקונים שנעשו ברישום, שאינם שינויי מען;

(4) חוות דעת של מומחה אחר לדין החוץ, אם רצה הנתבע לחלוק על פרטים הכלולים בחוות הדעת של המומחה לדין החוץ שהגיש התובע כאמור? בתקנה 122(ב)(5);

(5) כל מסמך אחר שבידו לביסוס טענותיו, אם לא צורף בידי התובע;

(6) תרגום לעברית של כל מסמך מצורף הכתוב בשפה אחרת, כשהוא מאושר.

(ג) הנתבע יעביר עותק מכתב ההגנה ומהמסמכים שצורפו לו.

פנייה לבית? דין דתי

126. (א) בית המשפט יפנה לראש בית הדין הדתי על יסוד כתבי הטענות, או אם ראה צורך בכך, לאחר חקירת המצהירים על תצהיריהם.

(ב) פנייה כאמור בתקנת משנה (א) תישלח ערוכה לפי טופס 18 שבתוספת הראשונה, בצירוף המסמכים האמורים בו; הודעה על הפנייה תישלח לצדדים.

(ג) מצא בית המשפט כי לא התקיימו התנאים האמורים בסעיף 3(א) לחוק התרת נישואין לצורך פנייה לבית הדין הדתי, או כי התקיימו התנאים לדיון בבית המשפט לפי סעיף 3(ד) לחוק האמור, ישלח הודעה על כך לצדדים, בצירוף קביעת בית הדין הדתי לפי סעיף 3(ד) לחוק האמור, אם הייתה, ויקבע מועד לדיון.

הודעה על העברת התובענה לבית דין דתי

127. הועברה התובענה לבית דין דתי לפי סעיף 3(ג) לחוק, ישלח בית המשפט הודעה על כך לצדדים וליועץ המשפטי לממשלה, בצירוף הקביעה של בית הדין הדתי לפי הסעיף האמור.

הדיון בתובענה

128. (א) הוגש לבית המשפט הסכם גירושין, יברר בית המשפט אם הוא נעשה מרצון חופשי, יבדוק את ההסכם לפי הדין החל עליו, ורשאי הוא לאשר את ההסכם.

(ב) לא הוגש לבית המשפט הסכם גירושין יחליט בית המשפט בענייני התרת הנישואין לפי הדין החל לפי חוק התרת נישואין.

פסק דין להתרת נישואין

129. בתתו פסק דין לעניין התרת נישואין רשאי בית המשפט להורות מהו המועד שבו רואים את בני הזוג כפנויים לעניין עבירת ריבוי נישואין; לא עשה כן – רואים את בני הזוג כפנויים רק משעה שפסק הדין הוא חלוט.

בקשה לנשיא בית המשפט העליון

130. (א) בקשת בן זוג או שני בני הזוג מנשיא בית המשפט העליון לקבוע סמכות שיפוט לפי סעיף 3(ה) לחוק התרת נישואין, תהיה בכתב ותוגש לפי תקנה 50 לתקנות סדר הדין האזרחי; הבקשה האמורה תוגש בתוך ארבעה עשר ימים מיום המצאת ההודעה לפי תקנה 127, ויצורפו לה העתקים מכתבי הטענות בתובענה ומהודעות בית המשפט, והמסמכים שצורפו להם.

(ב) החליט נשיא בית המשפט העליון, לאחר שעיין בבקשה כאמור בתקנת משנה (א) שאין היא מצריכה תשובה, יידחנה מיד.

(ג) החליט נשיא בית המשפט העליון שהבקשה כאמור בתקנת משנה (א) מצריכה תשובה –

(1) ימציא המבקש עותק מן הבקשה לבן זוגו וליועץ המשפטי לממשלה, ויחולו תקנות 50 עד 52 לתקנות סדר הדין האזרחי בשינויים המחויבים;

(2) תומצא הודעה על הגשת הבקשה לבית הדין הדתי שאליו הועברה התובענה לפי סעיף 3(ג) לחוק התרת נישואין, ורשאי הנשיא להורות לבית הדין לעכב את המשך הדיון בה עד להחלטתו בעניין סמכות השיפוט; החלטה כאמור תומצא גם לבני הזוג.

(ד) בקשת היועץ המשפטי לממשלה לקבוע את סמכות השיפוט לפי סעיף 3(ה) לחוק התרת נישואין תהיה בכתב, ויחול עליה פרק זה, בשינויים המחויבים.

פרק ז': ברית הזוגיות

בקשה ליישוב סכסוך להתרת ברית נישואין

131. בקשה ליישוב סכסוך לפי סעיף 11(א) לחוק ברית הזוגיות תוגש לפי טופס 19 שבתוספת הראשונה, ותצורף לה הרצאת פרטים לפי טופס 3 בתוספת האמורה מאומת בתצהיר.

בקשה בעניינו של פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס

132. בקשה בעניינו של פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס לאישור כי הוא מסוגל לתת הסכמה מדעת לבוא בברית הזוגיות לפי סעיף 2(7) לחוק ברית הזוגיות ובקשה בעניינו של אדם כאמור להתיר את ברית הזוגיות לפי סעיף 10(א) לחוק ברית הזוגיות, יומצא –

(1) לפסול הדין או למי שמונה לו אפוטרופוס;

(2) לאפוטרופוס שמונה לו;

(3) ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו;

(4) למי שבית המשפט הורה להמציא לו.

פרק ח': שינוי שם

בקשה לשינוי שמו של קטין או פסול דין

133. (א) בבקשה לשינוי שמו של קטין או של אדם שמונה לו אפוטרופוס או שבית המשפט רשאי למנות לו אפוטרופוס לפי סעיפים 13 או 14 לחוק השמות, יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו; הורה של קטין שאיננו מבקש בבקשה יצורף אליה כמשיב.

(ב) בית המשפט הבא לאשר שינוי שם של קטין לפי תקנת משנה (א), כשאחד מהוריו או שניהם נפטרו, יזמין, אם אפשר, את הורי הנפטר וייתן להם הזדמנות להשמיע את טענותיהם לעניין שינוי השם; ואולם רשאי בית המשפט שלא להזמינם אם נראה הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

פרק ט': קביעת גיל

הגדרה

134. בפרק זה, "הבקשה" – בקשה לקביעת גילו של אדם, לרבות גיל מזערי, גיל מרבי ומתח גילים – או לשינויה.

מקום השיפוט והגשת הבקשה

135. (א) הבקשה תוגש לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של מי שמבקשים את קביעת גילו; באין לו מקום מגורים בישראל, תוגש הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה בתל־אביב-יפו.

(ב) הבקשה תוגש במספר עותקים מספיק בשביל בית המשפט ולשם המצאה לכל המשיבים, ובלבד שיהיו שני עותקים בשביל היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.

המשיבים

136. (א) בבקשת אדם המבקש קביעת גילו יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.

(ב) בבקשת אדם המבקש קביעת גילו של אדם אחר יהיו המשיבים האדם שמבקשים קביעת גילו והיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.

(ג) בבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יהיה המשיב האדם שמבקשים קביעת גילו.

(ד) אדם העלול להיפגע על ידי החלטת בית המשפט יצוין בבקשה כמשיב.

המשיבים בבקשת יוצאי צבא

137. על המצאה של בקשות שחלות עליהם תקנות קביעת גיל (סוגי בקשות לפי סעיף 7 לחוק), התשל"ה-1975, יחולו הוראות אלה:

(1) אם המבקש יוצא צבא כמשמעותו בחוק שירות ביטחון, התשי"ט-1959 [נוסח משולב], המשרת בשירות סדיר או נמנה עם כוחות המילואים, תומצא הבקשה לשליש הראשי של צבא הגנה לישראל;

(2) אם המבקש מיועד לשירות ביטחון כמשמעותו בחוק האמור בפסקה (1), תומצא הבקשה לראש מרכז גיוס באגף כוח אדם של צבא הגנה לישראל.

צירוף משיבים להליך

138. בית המשפט רשאי לצוות על צירוף משיבים נוספים.

בקשות קודמות לקביעת גיל

139. בבקשה יציין המבקש את מטרת הבקשה, ואם הוגשו לבית משפט בקשות לקביעת גילו לפני שהוגשה הבקשה הנדונה יפרט אותן ואת ההחלטות שניתנו בהן.

צירוף תצהיר ומסמכים

140. (א) המבקש קביעת גילו יצרף לבקשתו תצהיר לפי טופס 20 לתוספת הראשונה וכן תעודות אלה או תצלומים מהן:

(1) תעודת לידה של המבקש, וכן דרכון, תעודה או פנקס שרשום בהם תאריך לידתו;

(2) תעודת נישואין או תעודת גירושין שלו, לפי העניין;

(3) תעודות לידה של ילדיו;

(4) כל מסמך אחר שברשותו שניתן ללמוד ממנו מהו גילו;

(5) לגבי מבקש שנולד בארץ – אישור מלשכת מרשם התושבים שבה מוחזק תיק המרשם שלו, שאין בפנקס הלידות רישום לידה שלו בשנה הרשומה בתיק המרשם כשנת לידתו.

(ב) אם אין בידי המבקש להמציא את התעודות המתאימות המפורטות בתקנת משנה (א)(1) עד (3) – ייתן הסבר לכך.

(ג) בית המשפט רשאי בכל עת לדרוש מהמבקש שייתן בתצהיר פרטים נוספים ומפורטים יותר.

פרק י': אבהות ואימהות

המצאה ליועץ המשפטי לממשלה

141. העתק של כתב תובענה לאבהות או לאימהות ושל כל כתב הגנה בתובענה כאמור, יומצא ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.

הצדדים להליך

142. בתובענה לקביעת אבהות או אימהות הצדדים להליך יהיו הורהו של הילד וההורה הנטען של הילד; ואולם ראה המבקש כי בן משפחה מדרגה ראשונה של הילד נדרש לצורך בירור התובענה, הוא רשאי לצרפו כצד להליך.

תובענה לקביעת אבהות

142א. תובענה לקביעת אבהות תוגש לפי טופס 21 שבתוספת הראשונה ויכול שתוגש יחד עם בקשה לצו עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה לפי חוק מידע גנטי, התשס"א-2000, כאמור בתקנה 15(א)(5), וכן יכול שתוגש בקשה לצו לעריכת בדיקה גנטית בטופס 21, אף בלא תובענה לקביעת אבהות.

צירוף מסמכים

143. (א) המבקש יצרף לתובענה תצהיר לאימות טענותיו העובדתיות וכן את המסמכים האלה לפי העניין:

(1) הודעת לידת חי של הילד, אם הוא נולד בישראל ולא נרשם במרשם האוכלוסין;

(2) תעודת לידה מאומתת כדין, אם הילד נולד מחוץ לישראל;

(3) העתק מסמכי הזיהוי של מגיש הבקשה ושל הילד נושא הבקשה; וכן העתק מסמכי הזיהוי של צדדים נוספים לבקשה, אם ניתן.

(4) מסמכים נוספים לפי העניין כמפורט בטופס 21 שבתוספת.

(ב) הוגשה תובענה לקביעת אבהות או אימהות טרם הלידה, תצורף הודעת לידת חי או תעודת לידה מאומתת כדין, לפי העניין, לאחר הלידה וטרם מתן פסק הדין.

(ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), רשאי בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שהוכח להנחת דעתו כי אין אפשרות לקבל תעודת לידה במדינת חוץ בנסיבות העניין, לאשר למבקש להגיש מסמכים חלופיים כפי שיורה בהחלטתו, המעידים על דבר הלידה, מועדה, מיקומה, זהות הנולד ופרטי ההורים במדינת המקור.

פרק י"א: שונות

מניין הימים

144. (א) המועד הקובע לתחילת מניין הימים לפרק הזמן שנקבע בתקנות אלה הוא יום המצאת המסמך, למעט אם נקבע אחרת בתקנות אלה; אם ניתנה החלטה במעמד בעלי הדין, יימנה המועד ממועד הדיון.

(ב) בלי לגרוע מהוראות אחרות בתקנות אלה, תקופת פגרה של בית המשפט לא תובא במניין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שקבע בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

תחילה והוראת מעבר

145. (א) תחילתן של תקנות אלה, למעט האמור בתקנת משנה (ב), ביום תחילתן של תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, כאמור בתקנה 180(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי והן יחולו על הליכים שנפתחו ביום התחילה או לאחריו.

(ב) תחילתה של תקנה 19 ובכלל זה החלת תקנה 33 לתקנות סדר הדין האזרחי, ביום י"ט בניסן התשפ"א (1 אפריל 2021) (להלן – תחילה מאוחרת).

(ג) בלי לגרוע מתקנה 180(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, על הליכים שנפתחו ערב יום התחילה יחולו תקנות אלה למעט תקנות 10, 18(א), 20 ו-21, ולמעט סימן ז' בפרק א'; ואולם תקנה 33 לתקנות סדר הדין האזרחי תחול אף על הליכים שנפתחו ערב יום התחילה המאוחרת.

תוספת ראשונה

(לפי תקנה 11, 12, 13, 16, 25(א), 29, 39, 50, 66(ג), 76, 79, 80, 85, 87, 95, 100, 123, 125, 126, 131, 140)

טופס 1 (תקנה 11)

הזמנה לדין בתביעה בין בני משפחה (למעט תביעת מזונות)

הואיל ו_____ הגיש למחוז שיפוט זה כתב תביעה נגדך, המצורף בזאת, אתה מוזמן להגיש כתב הגנה בתוך שלושים ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו. לתשומת ליבך, אם לא תגיש כתב הגנה, לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך.

טופס 2 (תקנה 11)

הזמנה בתביעה למזונות

הואיל ו_____ הגיש נגדך תביעה למזונות וסעדים נוספים כמפורט בכתב התביעה המצורף בזה, על נספחיו. אם יש בדעתך להתגונן, אתה מוזמן להגיש כתב הגנה לתובענה, יחד עם הרצאת פרטים לפי טופס 4 שבתוספת הראשונה לתקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020, בתוך שלושים ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו. כתב ההגנה, על נספחיו, יאומת בתצהיר שלך ויוגש לבית המשפט תוך שלושים ימים מהיום שהומצאה לך הזמנה זו. אם לא תעשה כן, תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך, לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.

טופס 2א (תקנה 11) טופס לתביעה עצמאית של קטין

טופס 3 (תקנה 12) הרצאת פרטים בתובענה בין בני זוג (למעט תביעת מזונות)

טופס 4 (תקנה 12 ו-13) הרצאת פרטים בתביעת מזונות

טופס 5 (תקנה 16) תצהיר לכתב טענות

טופס 6 (תקנה 25(א)) הצהרת מומחה מטעם בית המשפט

טופס 7 (תקנה 29)

צו לקבלת מידע מרשות האוכלוסין

לאחר שמצאתי כי הדבר נדרש לצורך טיפול בבקשה שלפני, אני מורה כדלקמן: ☐ המבקש רשאי לקבל מידע על כניסות ויציאות של המשיב _____ מספר זהות _____ לתקופה שבין _____ לבין _____ ☐ המבקש רשאי לקבל מידע על דבר הימצאותו של המשיב _____ מספר זהות _____ בישראל במועד מסוים, ☐ המבקש רשאי לקבל מידע על מענו של המשיב _____ מספר זהות _____ ניתן ביום _____

טופס 8 (תקנה 39) בקשה ליישוב סכסוך בעניין קביעת דרכי קשר בין הורי הורה לבין קטין

טופס 9 (תקנה 50) בבית המשפט לענייני משפחה ב_____

תיק מספר

לפני כב' השופט

התובע/המבקש נגד הנתבע/המשיב בעניין הילד/ים: _____

הפניית הורים ליחידת הסיוע לשם שמיעת הילד

1. אני מורה בזה על שמיעת הילד בתובענה זו ועל הפנייתו לצורך כך ליחידת הסיוע. 2. אני מורה בזה להורי הילד ליצור קשר עם יחידת הסיוע בתוך שבוע ימים, כדי לתאם מועד לפגישה של הילד עם עובד יחידת הסיוע, לפי הפרטים שלהלן. _____ שופט

טופס 10 (תקנה 66(ג)) פרטים לתסקיר בבקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ

טופס 11 (תקנה 76) בקשה למתן צו אימוץ

טופס 12 (תקנה 79, 80)

פרטים לתסקיר עובד סוציאלי לחוק האימוץ

כתשובה לבקשה למתן צו אימוץ

(א) פרטים על המאמץ/ים 1. סביבה, צורת ההתיישבות (עיר, כפר, קבוצה וכיוצא באלה) ותנאי הדיור: 2. השכלה: 3. עיסוק המאמץ/ים (שכיר, משק עצמאי, בית מלאכה וכדומה; עבודה שבשלה המאמץ/ים שוהה מחוץ לבית מעבר לשעות העבודה המקובלות; היקף המשק או בית המלאכה של המאמץ וכיוצא באלה): 4. רכושו והכנסותיו של המאמץ: 5. מחלות שהמאמץ, או מישהו מבני ביתו, לוקה בהן ושנודעות להן חשיבות לעניין האימוץ: 6. אימות או תיקון הפרטים שבבקשת המאמץ: (ב) פרטים על המאומץ 1. השם: 2. תאריך הלידה: 3. מקום הלידה: 4. שנת העליה: 5. האזרחות: 6. הדת: 7. מחלות הילד בעבר וכיום: 8. שלום המאומץ אצל המאמץ והתקשרותו אליו במשך תקופת המבחן: 9. האם אפשר להניח שהמאומץ מבין בטיב האימוץ? 10. האם יודע המאומץ שהמאמץ אינו אחד מהוריו? 11. האם הסימנים מעידים שהמאומץ רוצה בהמשך הקשר עם המאמץ? 12. האם טובת המאומץ דורשת שלא לגלות לו את דבר האימוץ? 13. האם טובת המאומץ דורשת צמצום תוצאי האימוץ או המשך קיומה של חובה, זכות או סמכות בין המאומץ לבין הורהו או קרובו, והאם ניתנה החלטה שיפוטית בעניין?

טופס 13 (תקנה 85, 95)

צו אימוץ

בית המשפט לענייני משפחה ב תיק אימוץ

המבקשים:

ע"י ב"כ עוה"ד

מרחוב

טל': פקס:

- נ ג ד -

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ עוה"ד

המשיב:

מרחוב

טל': פקס:

צו אימוץ

לאחר שבית המשפט שוכנע כי נתמלאו התנאים הנדרשים בחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, בקשר לשם המאומץ(ת) שלגביו הוגשה בקשה לבית המשפט בתיק האמור, מצווה בית המשפט כי שם המאומץ(ת) יליד (מלא תאריך הלידה) יאומץ לבן ל(מלא שמות המבקשים) ביום מתן צו זה ושמו יהיה ניתן ביום _____

חתימת השופט

טופס 14 (תקנה 87) בקשה למתן צו לאימוץ ילד ממדינת חוץ

טופס 15 (תקנה 100) תביעה להחזרת ילד חטוף או לאכיפת זכויות ביקור

טופס 16 (תקנה 123) תצהיר נלווה לתובענה להתרת נישואין לפי חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין לאומית), התשכ"ט-1969

טופס 17 (תקנה 125) תצהיר נלווה לכתב הגנה בתובענה להתרת נישואין לפי חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין לאומית), התשכ"ט-1969

טופס 18 (תקנה 126) פניה לבית דין דתי לעניין הצורך בגירושין לפי הדין הדתי

טופס 19 (תקנה 131) בקשה ליישוב סכסוך להתרת ברית הזוגיות

טופס 20 (תקנה 140) תצהיר בבקשה לקביעת גיל

טופס 21 (תקנה 142א) בקשה לצו לעריכת בדיקה גנטית והצהרת אבהות

תוספת שנייה

(תקנה 19)

(1) בקשה לסעד זמני או ביטולו המוגשים במסגרת ההליך והתשובה לה;

(2) בקשה לעיכוב הליכים או לעיכוב ביצוע החלטה והתשובה לה;

(3) בקשה לגביית עדות מוקדמת והתשובה לה;

(4) בקשה למינוי אפוטרופוס לצורך התערבות רפואית דחופה וכן בקשה למתן הוראות לפי סעיף 67ו(ב)(4) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, במקרה של מחלוקת בין אדם לאפוטרופסו בעניין רפואי או אישי מהותי;

(5) בקשה לפי החוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991;

(6) בקשה לצו למניעת הטרדה מאיימת לפי חוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001;

(7) בקשות לסעדים דחופים בענייני אימוץ, ובכלל בקשה לפי סעיף 12(ג) לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981;

(8) תובענה בעניין החזרתו של קטין חטוף, לרבות תובענה לפי חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א-1991;

(9) בקשות לצו עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה לפי חוק מידע גנטי, התשס"א-2000 לקטין שנולד במסגרת הליך פונדקאות שהתבצע מחוץ לישראל;

(10) בקשה לצו הורות לפי סעיף 11 לחוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996.

תוספת שלישית
(ההגדרה הסכם בין-לאומי בתקנה 3)

(1) אמנה בדבר גביית מזונות בחו"ל, שנחתמה בניו יורק ביום י"א בתמוז התשט"ז (20 ביוני 1956) ונכנסה לתוקף בישראל ביום כ"ה באייר התשי"ז (26 במאי 1957).

(2) מזכר הבנות בין ממשלת ארצות הברית של אמריקה ובין ממשלת מדינת ישראל לשיתוף פעולה לאכיפת תשלום מזונות ילדים מיום י"ב בשבט התשס"ט (5 בפברואר 2009).

(3) מזכר הבנות בין ממשלת מחוז מניטובה של קנדה עם ממשלת מדינת ישראל בדבר שיתוף פעולה באכיפת חיובי מזונות, שנחתם ביום כ"א באייר התשפ"א (3 במאי 2021) וביום ו' בתמוז התשפ"א (16 ביוני 2021).